

Zpráva o činnosti muzea za rok 2023

**Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy,
příspěvková organizace**

Středočeský kraj

Zpracovatel: Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, příspěvková organizace

Adresa sídla: Zámek 1, 252 63 Roztoky, GPS 50.1582561N, 14.3992158E

IČ: 00069850

Telefon: +420 233 029 011
+420 233 029 055 — IC
+420 233 029 060 — pokladna

E-mail: muzeum@muzeum-roztoky.cz, pokladna@muzeum-roztoky.cz

Internetové stránky: www.muzeum-roztoky.cz

Datová schránka: xw76538

Otevírací doba:

Zámecký park: celoročně, středa až neděle: 10.00–18.00

Informační centrum + Všemi smysly: celoročně, středa až neděle: 10.00–12.00, 13.00– 18.00

Aktuální výstavy: celoročně, středa až neděle: 10.00–18.00

Expozice – Vrchnostenská správa panství aneb jak bydlel a úřadoval pan správce, Život v letovisku aneb jak se jezdilo do Roztok na letní byt: celoročně, středa až neděle: 10.00–18.00, prohlídky s průvodcem

Archevita – Stopami věků: celoročně, středa až neděle: 10.00–18:00

Expozice Ateliér Zdenky Braunerové: duben až říjen, středa až neděle: 10.00–18.00, prohlídky s průvodcem

Knihovna – úřední hodiny: celoročně, středa 8.00–12.00, 12.30–16.30

Zřízení zpracovatele: Zřizovací listina účinná od 18. 2. 2019 schválená usnesením Zastupitelstva zřizovatele č. 089-17/ZK

Zřizovatel: Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5

Obsah

- I. Charakteristika organizace
- II. Sbírkotvorná činnost
- III. Evidence a inventarizace
- IV. Ochrana sbírek, konzervování, restaurování
- V. Výzkumná a dokumentační činnost
- VI. Prezentační činnost
- VII. Publikační činnost
- VIII. Ostatní odborná činnost
- IX. Ekonomická část

Roztoky – pohled na zámek

I. Charakteristika organizace

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, příspěvková organizace, které spravuje a užívá zámek s přílehlým areálem budov a parkem, Braunerův mlýn, ateliér Zdenky Braunerové a detašované pracoviště v Libčicích nad Vltavou, patří mezi příspěvkové instituce zřizované Středočeským krajem. Hlavním posláním muzea je sbírkotvorná činnost, péče o sbírky i jejich prezentace, neméně podstatná je však také jeho vědecko-výzkumná role. Organizace má funkci vzdělávací, zprostředkovává laické i odborné veřejnosti informace a poznatky z oblasti historie, kultury a přírodních věd.

Ve sbírkovém fondu muzea jsou zastoupeny exponáty z botanického, zoologického, archeologického, etnografického, historického a výtvarné oboru, zahrnuje rovněž písemnosti a tisky. Muzeum v současnosti pečuje o rozsáhlý soubor více než půl milionu evidovaných sbírkových předmětů. Základní působnost instituce je přirozeně spojena s územím Středočeského kraje, podstatná část sbírek tudíž pochází z této oblasti, ačkoliv některé předměty jsou doplňovány i z dalších území České republiky, případně také ze zahraničí. V oblasti péče o movité kulturní dědictví je instituce známá specializovaným konzervátorským a restaurátorským pracovištěm.

Součástí areálu roztockého zámku, jehož historie sahá do 13. století a kde se instituce nachází, je řada architektonicky zajímavých a historicky cenných prostor, v nichž probíhají výstavy, kulturní a vzdělávací programy, společenské akce i svatební obřady, jsou zde situovány stálé expozice. Zámek je zasazen do malebného rámce parku osázeného vzácnými dřevinami. K jeho založení došlo v 19. století a v současnosti se již jedná o památkově chráněné území, v prostranství parku jsou navíc umístěna sochařská díla. V roce 2022 byla v objektu zámecké stodoly, jež prošla komplexní rekonverzí, otevřena interaktivní expozice Archevita – Stopami věků prezentující archeologické sbírky pomocí moderních technologií.

Poblíž zámecké dominanty se nachází areál Braunerova mlýna, kde dnes sídlí nejen ředitelství instituce, ale je zde umístěna také stálá expozice Ateliér Zdenky Braunerové, věnovaná malířce, jejíž život a tvorba jsou s Roztoky úzce spjaty. V areálu vybudovalo v loňském roce muzeum digitalizační centrum, pro zkvalitnění evidence a prezentace svých sbírek.

Roztoky – pohled z parku na zámek

Roztoky – noční pohled na zámek

Objekty ve správě muzea:

Roztoky – areál Braunerova mlýna – ředitelství, administrativní a odborná pracoviště, Ateliér Zdenky Braunerové, digitalizační pracoviště

Roztoky – areál zámku (kulturní památka) – výstavní prostory a stálé expozice, depozitáře, odborná pracoviště, **expozice Archevita**

Libčice nad Vltavou – areál statku – detašované archeologické pracoviště, depozitáře

Roztoky – areál Braunerova mlýna, budovy ředitelství, administrativního a odborného pracoviště

Roztoky – Ateliér Zdenky Braunerové

Libčice nad Vltavou – areál statku – detašované archeologické pracoviště, depozitáře

Roztoky – Expozice Archevita – Stopami věků

II. Sbírkotvorná činnost

Středočeské muzeum v Roztokách spravuje dvě sbírky zapsané v Centrální evidenci sbírek ČR:

- Sbírku Středočeského muzea v Roztokách u Prahy – SČM ev. č. 001-07-31/019001 dělenou do sedmi podsbírek:

1. Archeologická
2. Botanická
3. Etnografická
4. Historická
5. Písemnosti a tisky
6. Zoologická
7. Vzorkovnice keramiky ÚUŘ Štěchovice

Sbírka v současnosti obsahuje 501 103 evidenčních čísel sbírkových předmětů vedených v CES MK ČR.

Historická podsbírka muzea zahrnuje širokou škálu předmětů, které dokumentují spolkový a hospodářský život, řemeslnou i tovární výrobu, a především každodenní život obyvatel středočeského regionu. Většina předmětů pochází z 19. a první poloviny 20. století, historický fond ale obsahuje i předměty ze staršího období, např. soubory cechovních atributů, militárií a uměleckého řemesla. K rozsáhlým kolekcím patří sbírka pohlednic zahrnující prakticky všechny motivy a žánry. Velmi obsáhlý je fond vánočních ozdob české a německé provenience, k menším celkům patří naopak fond textilu reprezentující vývoj městské oděvní a bytové kultury od sklonku 19. století až po 80. léta 20. století. Historické sbírky obsahují rozsáhlou sběratelskou pozůstalost pražského výtvarníka a sběratele Miloše Maliny (1904–1991), jež čítají více než 17 tisíc předmětů převážně umělecko-historického charakteru a sbírku pohlednic v objemu 40 tisíc kusů. Součástí sbírky Středočeského muzea v Roztokách u Prahy je archeologická podsbírka, jejíž základ je tvořen původními sběry amatérských spolupracovníků a zakladatelů muzea, doplňované dalšími přebíranými sbírkami. Od poloviny 90. let 20. století v souvislosti s výrazným nárůstem stavebních aktivit z lokalit z bezprostřední blízkosti hlavního města Prahy na území okresu Prahy-západ obohacují podsbírku velkoplošné záchranné archeologické výzkumy o cenné nálezové celky dokumentující kulturní vývoj našeho území od mladší doby kamenné-neolitu až do středověku.

Soubor výtvarného umění náležící do této sbírky zahrnuje několik základních celků, mezi nimiž hrají významnou roli osobnosti, jejichž život a dílo byly spjaty přímo s Roztokami. Jedná se zejména o práce malířky a grafičky Zdenky Braunerové a sochařky Hedviky Zaorálkové. Kromě jejich výtvarného díla muzeum uchovává také část písemných pozůstalostí umělkyně. Součástí této sbírky jsou rovněž soubory prací Františka Koblíhy a Jana Konůpka nebo Josefa Drahoňovského. Rozsáhlý celek výtvarných artefaktů muzeum získalo v roce 1991 díky odkazu malíře a sběratele Miloše Maliny (1904–1991), který tvoří jak umělcova vlastní výtvarná pozůstalost, tak četné umělecké sbírky od baroka po modernu (např. Václav Špála, Emil Filla ad.).

Etnografickou podsbírku tvoří zejména předměty dokumentující kulturu všedního dne od konce 18. století do období po 2. světové válce s důrazem na středočeský region, především pak vybavení domácnosti a hospodářský inventář. Poměrně rozsáhlý je fond lidového oděvu, v němž převažují jednotlivé

oděvní části a v menší míře obsahuje tradiční krojové celky nejen z Čech, ale také z některých moravských oblastí. Početný soubor vznikl rovněž z předmětů okruhu lidového umění, tvoří ho zejména domácí a výklenkové plastiky, podmalby na skle a betlémy, právě tak jako předměty z okruhu devocionálií, reprezentované drobnou devoční grafikou, kramářskými a náboženskými tisky, poutními medailonky i poutní industrií přelomu 19. a 20. století. V podsбірce jsou zastoupeny také lidové hračky.

Botanické kolekce sbírky v současnosti obsahují přes 130 tisíc herbářových položek, z toho převážně cévnatých rostlin (*Magnoliophyta*). Při porovnání velkých regionálních botanických sbírek v muzeích České republiky se jedná o třetí nejrozsáhlejší sbírku. Do zoologického fondu je zařazeno přes 57 tisíc předmětů a jeho největší část představuje entomologická sbírka, která je zaměřena především na oblast středních Čech a je stále rozšiřována. Podstatná část sbírky pochází od významných regionálních entomologů (Doutnáčova sbírka brouků čeledi *Carabidae*, Strejčkova regionální sbírka brouků z Prahy a středních Čech). Kromě entomologie zahrnuje fond také dermoplastické preparáty ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců, ptačí hnízda a vývržky nebo například kosterní materiál.

Fond písemností a tisků obsahuje přes 8 tisíc evidenčních čísel, z toho kolem stovky předmětů je zařazeno do podskupiny staré a vzácné tisky, které byly vydány do roku 1800. Nejstarší tisky pocházejí z 16. a 17. století.

Kompaktní celek pak představuje soubor vzorkovnice keramiky ÚUŘ Štěchovice, zahrnující okolo 2 tisíc položek.

- [Archeologickou sbírku Středočeského muzea v Roztokách u Prahy – ASM ev. č. 002-05-13/248002](#), kterou tvoří pouze podsбірka archeologická.

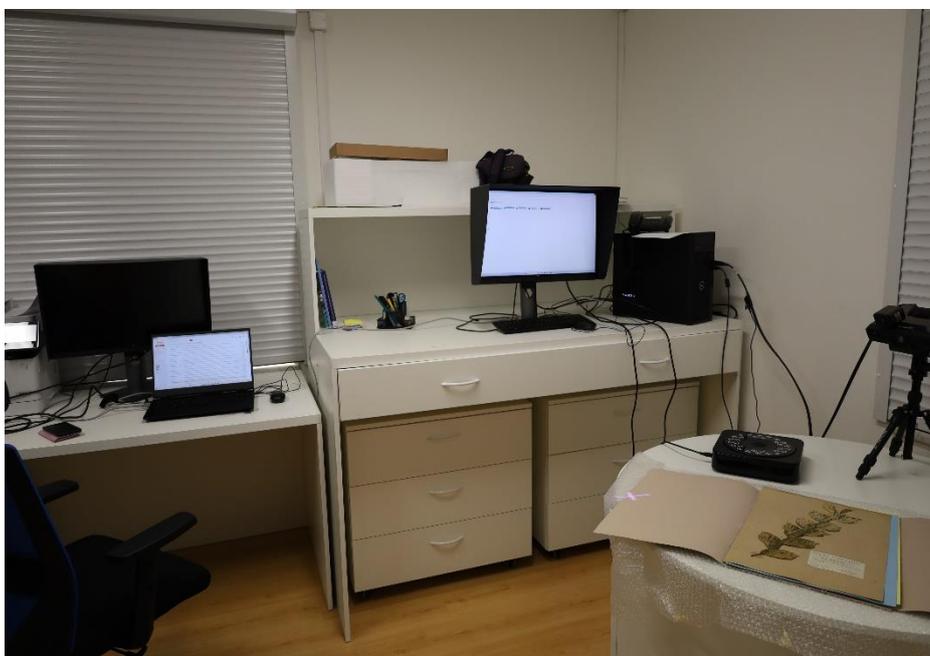
Sbírka zahrnuje 53 050 evidenčních čísel sbírkových předmětů vedených v CES MK ČR a je tvořena přírůstky sbírkových předmětů od roku 2001 až do současnosti. Její podstatnou částí jsou především nálezné celky z plošných záchranných archeologických výzkumů v Hostivici, kde v souvislosti s výstavbou kolonií rodinných domů a rozvíjejícího se logistického areálu prošla záchranným archeologickým výzkumem rozsáhlá plocha v povodí Litovického potoka. Sbírka se neustále rozrůstá a její základ, stejně jako v případě archeologické podsбірky je tvořen fragmenty keramiky, opracovaných i neopracovaných zvířecích kostí, skla a kovů, mapuje stopy kontinuálního osídlení této oblasti již od mladší doby kamenné-neolitu.

Nové digitalizační pracoviště

V minulém roce se instituci povedlo zřídit nové digitalizační pracoviště sloužící zejména k digitalizaci a prezentaci rozsáhlých sbírkových fondů. Projekt **Digitalizace sbírek Středočeského muzea a vybavení digitalizačního pracoviště** byl realizován díky finanční podpoře poskytnuté ze státního rozpočtu ČR na rok 2023 na základě „Výzvy č. 0241/2022 – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek I.“ vyhlášené v rámci Národního plánu obnovy – iniciativy Digitalizace kulturního a kreativního sektoru.

Cílem projektu bylo podpořit digitalizaci kulturního dědictví České republiky s využitím inovativních technologií maximálně šetrných k životnímu prostředí. Prostřednictvím nového vybavení pracoviště chce muzeum zahájit digitální dokumentaci sbírkových předmětů formou fotodokumentace a skenování a výsledky bude společně s metadaty zveřejňovat na webovém portálu Středočeského muzea v Roztokách u Prahy formou online katalogu, který byl zprovozněn koncem roku 2023. Současně došlo k bezpečnému uložení digitalizovaných dat včetně metadat na zřízeném úložišti. Projekt je částečně sdílen se Sládečkovým muzeem v Kladně.

Pohled do digitalizačního pracoviště v areálu Braunerova mlýna

1. Nabývání sbírek

1.1 Archeologická sbírka Středočeského muzea v Roztokách u Prahy (ASM)

V roce 2023 byla vlastní sbírkotvorná archeologická činnost tvořena zejména přírůstky ze záchranných archeologických výzkumů (dále ZAV) vyvolaných stavbami rodinných domů individuálních stavebníků a ze záchranných archeologických výzkumů vycházejících z komerčních aktivit právnických subjektů, prováděných na základě usnesení Rady kraje č. 022-30/2017/RK ze dne 24. 8. 2017. Část předmětů Archeologické sbírky pochází rovněž z náhodných nálezů nebo vlastních sběrů archeologů.

Př. č.	Způsob nabytí do sbírek:	Charakteristika:	Ks	Lokalita/Katastr:	Parcela č.	Zodpovědný pracovník:
1/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky lid. kostí, kamenný předmět	10	Velké Přílepy - Kamýk	203/5	Mgr. Nový, Mgr. Fajtová
2/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, zlomky mazanice	8	Tuchoměřice	166, 80/13	Mgr. Nový, Mgr. Fajtová
3/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, zlomky mazanice, zlomky lid. kostí, kámen	49	Svrkyně	35/1	Mgr. Smíšek, Mgr. Daněček, Mgr. Fajtová
4/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, zlomky mazanice	5	Roztoky	2443/223	Mgr. Nový, Mgr. Fajtová
5/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, mazanice	4	Holubice	48/2	Mgr. Nový, Mgr. Černý
6/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, mazanice, železných a bronzových předmětů, uhlíky, kamenná štípaná industrie, kameny	730	Tuchoměřice	331/3, 324/73	Mgr. Smíšek, Mgr. Daněček, Mgr. Fajtová, Mgr. Nový, Mgr. Černý
7/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, uhlíky	16	Velké Přílepy - Kamýk	3/2	Mgr. Nový, Mgr. Černý
8/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí	6	Roztoky-Žalov	3695/8	Mgr. Nový
9/2023	záchranný archeologický výzkum	zlomky skla, železných předmětů a z barevných kovů,	10	Roztoky-Žalov	2990/1	Mgr. Daněček, Mgr. Černý

		zlomky stavebních materiálů, cihly				
10/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, mazanice, skla, železných předmětů a z barevných kovů, zlomky stavebních materiálů, uhlíky, kameny	227	Svrkyně-Hole	11/1, 11/2	Mgr. Smíšek, Mgr. Černý
11/2023	záchranný archeologický výzkum	kamenný předmět	1	Dobrovíz	512/1	Mgr. Fajtová
12/2023	záchranný archeologický výzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, struska	5	Lichoceves	12/1	Mgr. Nový
13/2023	povrchový průzkum	keramické zlomky, zlomky kostí, mazanice	3	Otovice		Mgr. Nový, Mgr. Černý
14/2023	povrchový průzkum	keramický zlomek, kovové předměty	3	Dobrovíz	187/4	Mgr. Smíšek
15/2023	povrchový průzkum	kovové předměty	6	Dolní Břežany	312	Mgr. Smíšek
16/2023	povrchový průzkum	kovové předměty	3	Kosoř	148	Mgr. Smíšek
17/2023	náhodný nález	kovový předmět	1	Libušín	2034/1	Mgr. Smíšek
18/2023	povrchový průzkum	kovové předměty	2	Hostivice-Litovice	258/1	Mgr. Smíšek
19/2023	náhodný nález	kovový předmět	1	Nučice	rozhraní 995/2 a 962/3	Mgr. Smíšek

20/2023	povrchový průzkum	keramické zlomky, kovové předměty, kamenný předmět	20	Svrkyně	249, 250, 251, 252, 254/2, 257, 261, 286, 287/25, 287/26, 287/29, 301, 303/3, 304/1, 305, 317, 318, 321 a 287/1, 287/38, 287/39, 287/41, 287/51, 287/52, 287/54, 336, 338	Mgr. Smíšek
21/2023	náhodný nález	kovový předmět	1	Tursko	837	Mgr. Smíšek
22/2023	povrchový průzkum	keramické zlomky, kovové předměty, kamenný předmět	23	Úholičky	671, 672, 673	Mgr. Smíšek
23/2023	náhodný nález	kovový předmět	1	Únětice		Mgr. Smíšek
24/2023	záchranný archeologický výzkum (ARÚ Praha 2019)	keramické zlomky, zlomky kostí, mazanice, skla, strusky, železných a bronzových předmětů, vzorků výplní	390	Roztoky	28/1	Mgr. Daněček

Fotodokumentace ze záchranných archeologických výzkumů

Záchranný archeologický výzkum, ZAV Žalov, cihelna

Záchranný archeologický výzkum, ZAV Tuhoměřice

Historický a etnografický fond muzea byl v roce 2023 doplňován podle plánu sbírkotvorné činnosti a v souvislosti s plněním výzkumných a dokumentačních úkolů interních a programových projektů formou darů, převodu od jiných institucí, nákupy a ve výjimečných případech vlastním sběrem. V souladu s Konceptí sbírkotvorné činnosti (plánu investic Středočeského kraje) byl v roce 2023 realizován nákup sbírkového předmětu – Rožmitálského betlému z polychromovaného dřeva. Muzeum pokračovalo v rozšiřování souboru glóbusů v minulosti vyráběných roztockou firmou Felkl a syn a probíhalo zpracování výjimečné a rozsáhlé akvizice papírových betlémů získaných v předešlém roce.

Instituci se rovněž povedlo zakoupit obsáhlé soubory hmyzu, které obohatily zoologickou podsbírkou. Ojedinelým nákupem bylo pořízení koženého paravánu z 18. století zdobeného ručně malovaným květinovým motivem, který čeká restaurování a umístění do stálé zámecké expozice.

- Nákupy

Prodejce	Předmět/Charakteristika	Podsírka	Ks	Cena
soukromá osoba	Zeměkoule - Tellurium	historická	1	75 000,- Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	20.000,- Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	10 500,-Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	6000,- Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	12.000,- Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	37.000,- Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	16.000,- Kč
soukromá osoba	glóbus	historická	1	5.000,- Kč
soukromá osoba	paraván	historická	1	15 000,- Kč
soukromá osoba	fotografie	historická	32	3000,- Kč
soukromá osoba	betlémy vystřihovací	etnografická	7	12 400,- Kč
soukromá osoba	kompozice – Útěk do Egypta	etnografická	1	3000,- Kč
soukromá osoba	betlémy papírové, reklamní	etnografická	17	8000,- Kč
soukromá osoba	betlémy papírové, tištěné	etnografická	1770	celk. částka 110 000,- Kč
soukromá osoba	podmalby na skle	etnografická	4	34 000,- Kč
soukromá osoba	sbírka brouků	zoologická	7021	80 000,00 Kč

- Dary

Dárce	Předmět/Charakteristika	Podsírka	Ks
soukromá osoba	vánoční ozdoby, knihy, porcelán, brož	historická	24
soukromá osoba	knihy, formičky na cukroví, strojek na vlasy, vánoční ozdoby	historická	26
soukromá osoba	pánské košile	historická	4
soukromá osoba	mlýnek na kávu	historická	1
soukromá osoba	brožury, lahvička na inkoust, odznak, patentní známka	historická	6
firma Rautis, a.s., Poniklá	vzorník perlových a žinylkových vánočních ozdob	historická	2

soukromá osoba	vánoční ozdoby	historická	11
soukromá osoba	vánoční ozdoby	historická	27
soukromá osoba	obrazy – grafiky	historická	7
soukromá osoba	vějíř	historická	1
soukromá osoba	obuv dámská, časopisy	historická	18
soukromá osoba	krabička papírová, přívěšek	historická	2
soukromá osoba	deštník dámský	historická	1
soukromá osoba	lívanečník	historická	1
soukromá osoba	lahev na inkoust, plastové skleničky, formička plechová, příbor jídelní, lis na těsto	historická	14
soukromá osoba	ex libris	historická	21
soukromá osoba	dámský a dětský textil, textilie	historická	28
soukromá osoba	dámské klobouky a čepice, pánské kravaty, vysoušeč vlasů	historická	18
soukromá osoba	klobouky a šaty dámské	historická	7
soukromá osoba	šaty dám., děts. kabátek, sokol. znak, otvírák na konzervy, patnetky, spínadla	historická	20
soukromá osoba	fotografie/pohlednice	historická	199
soukromá osoba	fotografie	historická	1
soukromá osoba	pohlednice	historická	1
soukromá osoba	fotografie	historická	1
soukromá osoba	křestní soupravička – čepeček, mísa	etnografická	2
soukromá osoba	betlémy	etnografická	158
soukromá osoba	archiválie	písemnosti a tisky	1642
soukromá osoba	sběrka hmyzu, převážně brouků	zoologická	14652

- Převody, staré fondy, ad.

Původce	Předmět/Charakteristika	Podsíbka	Ks
pozůstalost	M. Malina pohlednice	historická	5
převod	pomocný fond fotografie/pohlednice	historická	122
staré fondy	obraz, grafiky brožury, fotografie/pohlednice	historická	59
vlastní produkce	fotografie	historická	7

Přírodovědné fondy

Přírodovědné fondy (zejména podsбірka zoologická) byly v průběhu roku průběžně doplňovány také vlastní sběrnou činností.

- Vlastní sběr

Původce	Předmět/Charakteristika	Podsбірka	Ks
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	hnízdo kosa černého (Turdus merula)	zoologická	1
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	lihové preparáty kroužkoců (Anellida)	zoologická	2
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	lihové preparáty koryšů (Pancrustacea)	zoologická	95
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	lihové preparáty pavoukoců (Arachnida)	zoologická	357
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	lihové preparáty stonožkoců (Myriapoda)	zoologická	89
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty rovnokřídých (Orthoptera)	zoologická	12
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty švábů (Blattodea)	zoologická	5
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikát škvara (Dermaptera)	zoologická	1
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	lihové preparáty pošvatek (Plecoptera)	zoologická	2
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty polokřídých (Hemiptera)	zoologická	140
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikát dlouhošijky (Raphidioptera)	zoologická	1
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty síťokřídých (Neuroptera)	zoologická	2
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty brouků (Coleoptera)	zoologická	388
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty řásníků (Strepsiptera)	zoologická	5
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty srpic (Mecoptera)	zoologická	2
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty dvoukřídých (Diptera)	zoologická	176
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	lihové preparáty chrostíků (Trichoptera)	zoologická	2
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty motýlů (Lepidoptera)	zoologická	12
vlastní sběr – RNDr. O. Hovorka, Ph.D.	exsikáty blanokřídých (Hymenoptera)	zoologická	191

vlastní sběr – RNDr. K. Nunvářová-Kabátová	herbářové položky cévnatých rostlin	botanická	22
--	-------------------------------------	-----------	----

2. Vyřazení ze sbírek

V rámci projednání PSSČ byly vybrané sbírkové předměty navrženy a schváleny k vyřazení ze sbírek, změny byly následně nahlášeny do evidence CES MK ČR.

Sbírka/Podsbírka	Důvod vyřazení	Přírůstkové číslo	Předmět	Ks
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	45/63	glóbus s podstavcem	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	neupotřebitelnost	157/2016/5	vánoční ozdoba	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	neupotřebitelnost	642/2011/5	vánoční ozdoba	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	871/76	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	1314/76 /53	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	1368/76 /1,2	pohlednice	2
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	1435/76 /48-52	pohlednice	5
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	989/76 /59	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	1454/76 /55	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	65/86 /110,121	pohlednice	2
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	975/76	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	1092/76 /150	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	630/78 /51d	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	979/76 /6	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	541/2000	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsbírka historická	ztráta	157/83 /2	pohlednice	1

SČM/001-07-31/019001 – podsбірka historická	ztráta	894/81	pohlednice	1
SČM/001-07-31/019001 – podsбірka historická	neupotřebitelnost	316/2006	výstřižek bílého plátina	1
SČM/001-07-31/019001 – podsбірka historická	ztráta	148/89/1-3	kolíčky na prádlo	3
SČM/001-07-31/019001 – podsбірka historická	ztráta	495/93	vodovodní kohoutek	1
SČM/001-07-31/019001 – podsбірka archeologická	ztráta	376/99/1,2	stojany pod žehl. prkno	2

3. Změny zápisu v centrální evidenci sbírek

V podávání žádostí o změnu zápisu v centrální evidenci sbírek je postupováno v souladu se zákonem č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a souvisejícími předpisy, dále podle interních předpisů pro správu, evidenci a ochranu sbírek v SM. Aktualizace Sbírký Středočeského muzea v Roztokách u Prahy a Archeologické sbírky Středočeského muzea v Roztokách u Prahy v CES byla v roce 2023 provedena 26. 6. a 21. 11. 2023.

III. Evidence a inventarizace

1. Chronologická evidence (I. stupeň)

Sbírky a podsбірky	Celkem		Dary/přijaté nálezy		Nákupy		Výzkum – vlastní sběr		Ostatní	
	př. č.	ks	př. č.	ks	př. č.	ks	př. č.	ks	př. č.	ks
ASM	24	1525	5	401	0	0	19	1124	0	0
SČM – podsбірka:										
historická	487	674	294	440	41	41			152	193
etnografická	114	1959	38	160	76	1799				
písemnosti a tisky	972	1642	972	1642						
zoologická	21	33156	1	14652	1	17021	19	1483		
botanická	1	22					1	22		

archeologická	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vzorkovnice keramiky ÚUR Štěchovice	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkem SČM	1595	37453	1305	16894	118	18861	20	1505	152	193

2. Systematická evidence (II. stupeň)

2.1 Archeologická sbírka (ASM/002-05-13/248002):

V rámci Archeologické sbírky ASM byl převeden do II. stupně evidence níže uvedený počet sbírkových předmětů:

Sbírka/Podsíbírka	Způsob zpracování:	Počet př. č./inv. č.	Ks
ASM/002-05-13/248002/archeologická	převod do II. stupně evidence (PN) C2	15 / 74	364

2.2 Sbírka (SČM/001-07-31/019001):

V rámci Sbírky SČM byly převedeny do II. stupně evidence, doplněny a upraveny tyto údaje o sbírkových předmětech:

Sbírka/Podsíbírka	Způsob zpracování	Počet př. č./inv. č.	Ks
SČM 001-07-31/019001/historická	Pc + tisk karet	444/1200	1200
SČM 001-07-31/019001/historická	převod do II. stupně evidence	121/298	298
SČM/001-07-31/019001/zoologická	převod do II. stupně evidence	4/11	385
SČM/001-07-31/019001/archeologická	převod do II. stupně evidence (KS) C2	14 / 79	198
SČM/001-07-31/019001/archeologická	převod do II. stupně evidence (MČ) C2	1 / 61	270
SČM/001-07-31/019001/archeologická	převod do II. stupně evidence, ZAV ČSA (PN) C2	1 / 472	11 064
SČM/001-07-31/019001/archeologická	dopsání inv. karet (PN) C12	2 / 21	21

3. Evidence pohybu sbírek

3.1 Zápůjčky jiným organizacím

Archeologické oddělení – výstavy, studijní účely	Počet smluv	Počet evidenčních čísel / pomocný fond (repliky)	Ks
Národní muzeum, prolamovaná bronzová faléra koňského postroje (kopie), prezentace ve stálé expozici	1	1	1
Mgr. Petra Schindlerová, materiál ze ZAV Hostivice-Sadová	1	1181	9448
Mgr. Daniel Pilař, materiál ze ZAV Statenice – Kopanský Mlýn	1	149	830
Mgr. Petra Schindlerová, materiál ze ZAV Litovice	1	215	1625

Odborné oddělení – výstavy, studijní účely	Počet smluv	Počet evidenčních čísel sbírkových zapůjčených předmětů / pomocný fond (repliky)	Ks
Moravské zemské muzeum, výstava Pražská Pallas. Moravská Hellas 1902: A. Rodin v Čechách a na Moravě	1	1	1
Muzeum a Pojizerská galerie Semily, p. o., výstava Zapomenutí malíři Semilská, Stanislav Feikl a Václav Vojtěch Novák	1	2	2
MgA. Jakub Hamsík, restaurování sbírkových předmětů	1	7	7
MgA. Jáchym Krejča, restaurování sbírkových předmětů	1	3	3
Regionální muzeum v Českém Krumlově, výstava Vánoční stromek v proměnách času	1	131	131
Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, p. o., výstava Cesta kolem světa za 45 minut. Za obzory školního dějepisu a zeměpisu	1	6	6
Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, restaurování sbírkových předmětů	1	2	2
Galerie výtvarného umění v Havlíčkově Brodě, výstava Zdeňka Braunerová	1	86	86
V. Taraška, MZM Brno: revize zástupců čeledi Orchidaceae	1	228	232
J. Danihelka, PŘF MU Brno: revize rodů Bupleurum, Scorzonera, Stipa	2	262	262

3.2 Výpůjčky

Archeologické/Odborné oddělení – výstavy	Počet smluv	Počet evidenčních čísel sbírkových zapůjčených předmětů / pomocný fond (repliky)	Ks
Národní muzeum, Praha, kosterní skelety pro expozici Archevita – Stopami věků	1	3	3
Galerie moderního umění v Roudnici n. L., p. o., výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	1	1
Muzeum hl. města Prahy, p. o., výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	3	3
České vysoké učení technické v Praze, výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	0	5
Galerie Středočeského kraje, p. o., výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	1	1
PhDr. Anna Crkalová, výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	0	8
Pražská paroplavební společnost a. s., výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	0	2
Oblastní muzeum v Děčíně, p. o., výstava Vltava, proměna historické krajiny.	1	3	4
Galerie výtvarného umění v Hodoníně, p. o., stálá expozice Atelier ZB	1	1	1
Muzeum města Ústí nad Labem, výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	7	7
Spolek Vltavan Davle, výstava Vltava, proměna historické krajiny	1	0	10
Národní zemědělské muzeum, s. p. o., výstava Pod vodou i nad vodou, Flora a fauna středního a dolního Povltaví	1	6	6
Regionální muzeum v Litomyšli, stálá expozice zámek	1	4	4
Uměleckoprůmyslové muzeum Praha, stálá expozice zámek	1	7	7
Severočeské muzeum v Liberci, stálá expozice	1	3	3
NPÚ, s. p. o., stálá expozice zámek	1	1	1
Výstava vlastní SM Vltava: proměny historické krajiny	0	24	24
Ntačení dokumentu o Zdeně Braunerové	0	2	2
Výstava vlastní SM, Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy, interní výpůjčka	0	57	57

Expozice – Ateliér ZB – J. Uprka, Galerie výtvarného umění v Hodoníně	1	1	1
Expozice – Ateliér ZB, Zámek, NG Praha, A. Chittussi, D. Kottula, Q. Mánes, Národní galerie Praha	1	3	3
Výstava vlastní SM Pod vodou i nad vodou. Fauna a flóra středního a dolního Povltaví, interní výpůjčka	0	67	67

4. Inventarizace

V roce 2023 provedlo odborné a archeologické oddělení ve spolupráci s oddělením konzervace inventarizace sbírek dle stanoveného plánu:

I. Sběrka Středočeského muzea v Roztokách u Prahy (SČM/001-07-31/019001)

Podsbírka archeologická

Rozsah: II. cyklus (do 3/2028)

Část sbírky: různé fondy

Rozsah: **A 183 412 – A 199 460**, ev. karet **865 / 16 049** inv. č., **17 045** ks

V archeologické podsbírce bylo inventarizováno 16 049 ev. č., tj. 17 045 ks sbírkových předmětů.

Podsbírka historická

1. Pohlednice, krabice: Roztoky, Města ČR: A – K.

Rozsah: 4341 ev. čísel, tj. 4341 kusů (648 př. č., ve II. stupni 4341 a 2 ks bez př. č.)

2. Podskupina bankovky

Rozsah: 271 př. č., 113 inv. č. H, celkem 384 ev. č., t j. 1401 ks

3. Podskupina hračky a hry – lokace 5

Rozsah: 917 ev. čísel, tj. 1453 ks (př. č. 467 bez II. stupně a inv. č. 450)

4. Podskupina hračky a hry – lokace 6

Rozsah: 895 ev. č., tj. 3270 ks (př. č. 743 bez II. stupně a inv. č. 154)

5. Podskupina keramický depozitář

Rozsah: 164 ks př. č./227 ks inv. č. H/tj. 541 ks/ 391 ev. č.

Celkem za podsbírku historickou bylo inventarizováno: 6 928 ev. č., tj. 11 006 ks.

Podsbírka etnografická

1. Podskupina hračky a hry

Rozsah: 703 ev. č. (83 př. čísel, 620 inv. č.), tj. 1091 ks

2. Podskupina keramický depozitář

Rozsah: 2555 ev. č. (1005 př. čísel, 1550 inv. č.), tj. 2941 ks

Celkem za podsbírku etnografickou bylo inventarizováno 3 258 ev. čísel, tj. 4032 ks sbírkových předmětů.

Podsbírka botanická

Část sbírky: podsbírka botanická, podskupina Magnoliophyta

Uložení	inventarizováno	nenalezeno	součet
Oxalidaceae	224	1	
Polygonaceae	2315	13	
Portulacaceae	43	0	
Ranunculaceae kromě rodů <i>Actaea</i> a <i>Aconitum</i>	4924	43	
Resedaceae	152	1	
Salicaceae	1610	11	
Sarraceniaceae	1	0	
Solanaceae	437	7	
Staphyleaceae	42	0	
Thymeleaceae	49	0	
Tiliaceae	149	3	
Ulmaceae	188	3	
Verbenaceae	97	6	
celkový počet	10231	88	10319

Podsbírka zoologická

Rozsah: entomologie část coll. Doutnáč (př. č. Z 4/74 - Z 63/74, inv. č. Z 805-3355 a Z 7083-11418; část coll. Strejček (př. č. 12/2015; inv. č. Z 57787, Z 57790-795, Z 57799, Z 57801, Z 57803-825, Z 57908-918).

Rozsah: 6 930 ev. čísel (15 637 ks, tzn. jedinců hmyzu)

Ve Sbírce Středočeského muzea v Roztokách u Prahy (SČM/001-07-31/019001) bylo inventarizováno celkem 43 396 ev. č., tj. 57 951 ks sbírkových předmětů.

II. Archeologická sbírka Středočeského muzea v Roztokách u Prahy (ASM/002-05-13/248002)

III. cyklus (do 12/2032)

Rozsah:

Přírůstkové číslo/ Inv. č.	Počet evidenčních čísel	Počet kusů
2/2001, As 01/2/1-1 018	1 018	5 658
1/2002, As 02/1/1-4 183	4 183	46 625
2/2002, As 02/2/1-1950	1950	13 450
3 př. č./7 151 inv. č.	7 151	65 733

V Archeologické sbírce Středočeského muzea v Roztokách u Prahy (ASM/002-05-13/248002) bylo inventarizováno celkem 7 151 ev. č., tj. 65 733 ks sbírkových předmětů.

Během inventarizací se ověřoval soulad evidenčních záznamů jednotlivých sbírkových předmětů se skutečným fyzickým stavem a počtem těchto předmětů. Ověření se provádělo porovnáním inventarizovaných sbírkových předmětů s příslušnými záznamy ve sbírkové evidenci: evidence I. stupně – přírůstkové knihy, evidence II. stupně – katalogizační karty a počítačová databáze. V rámci inventarizace se posuzoval také skutečný stav sbírkových předmětů, jejich způsob uložení a kontrola prostředí, v němž jsou předměty uchovávány. Posuzována byla rovněž nutnost preparace, konzervace nebo restaurování sbírkových předmětů.

IV. Ochrana sbírek konzervování, restaurování

Ochranu sbírkového fondu zajišťuje v rámci instituce Oddělení konzervace sbírek, které poskytuje služby v oblasti konzervování a restaurování také dalším organizacím i jednotlivcům. Pracoviště disponuje moderním vybavením pro konzervaci a restaurování předmětů z kovů, textilu, papíru, dřeva a keramiky, zcela mimořádný význam má unikátní Konzervační ozařovací pracoviště a plazmochemická aparatura. Na konzervátorském pracovišti lze zhotovit také rentgenové snímky sbírkových předmětů pomocí rentgenu ERESKO 42 MF2.

1. Preventivní ochrana sbírek – Konzervační oddělení

- příprava Ateliéru Zdenky Braunerové na sezónu (duben 2023)
- zabezpečení předmětů v Ateliéru Zdenky Braunerové po sezóně (prosinec 2023), částečná deinstalace a zakrytí všech předmětů
- úklid expozic na zámku (březen, srpen 2023)
- nezbytné práce související s fungováním a chodem klimatizační techniky, čištění odvlhčovačů, příprava zvlhčovačů na sezónu a klimatizační jednotky ve výstavních síních
  - zabezpečení chodu monitorovacího systému Hanwell – servis, výměna baterií a kontrola čidel sledujících atmosférické podmínky, popřípadě úprava podmínek
- zabezpečení depozitářů proti napadení škůdci plynováním (11. 5. a 15. 11. 2023)
- Expozice Archevita – pravidelné sledování stavu, klimatických podmínek, monitorování výskytu hlodavců, hmyzu a plísní, úklid expozice (únor a říjen 2023).

2. Konzervace a restaurování

2.1 Konzervace a restaurování sbírkových předmětů

Celkový přehled ošetřených sbírkových předmětů:

Obor	Charakteristika	Konzervátor	Ks
Papír	Sbírkové předměty SM – historický depozitář	Caranová Michaela	71
	Sbírkové předměty SM – výtvarné umění, archiv		70
Keramika	Sbírkové předměty SM – historický depozitář	Klimentová Tereza	47
	Sbírkové předměty SM – archeologie		5
	Zakázky (placené)		1
Textil	Sbírkové předměty SM – historický depozitář		84

	Zakázky (neplacené)	Korbelová Barbora	2
Kovy	Sbírkové předměty SM – historický depozitář		36
	Sbírkové předměty SM – archeologie		111
	Zakázky (placené)		94
	Zakázky (neplacené)		17
	RTG průzkum sbírkových předmětů SM		64
	RTG průzkum předmětů – zakázky		39
	XRF analýzy předmětů SM	Krsková	10
	XRF analýzy – zakázky	Kristýna	4
	Digitalizace RTG snímků – SM	Nacherová Ivana	
	Digitalizace RTG snímků – zakázky	Kypetová Alexndra	
Dřevo	Sbírkové předměty SM – podsbírká historická		27
	Zakázky (neplacené) – restaurování	Růžička Zdeněk	1

Celkem restaurovaných a preparovaných sbírkových předmětů	Ks
Počet konzervovaných sbírkových předmětů za rok	475
z toho vlastní kapacitou	475
Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za rok	208
z toho vlastní kapacitou	208
Počet preparovaných sbírkových předmětů za rok (zoologie)	1483
z toho vlastní kapacitou	1483

Počet ošetřených předmětů konzervačním ozařovacím pracovištěm (placené zakázky)	Počet ošetřených předmětů konzervačním ozařovacím pracovištěm (neplacené zakázky)
8154	3052

Příklady vybraných konzervátorských prací v roce 2023

Dětská kuchyňka, 1. polovina 20. století, smrkové dřevo, 42 x 31 x 12 cm, př. č. 4475/93, SM

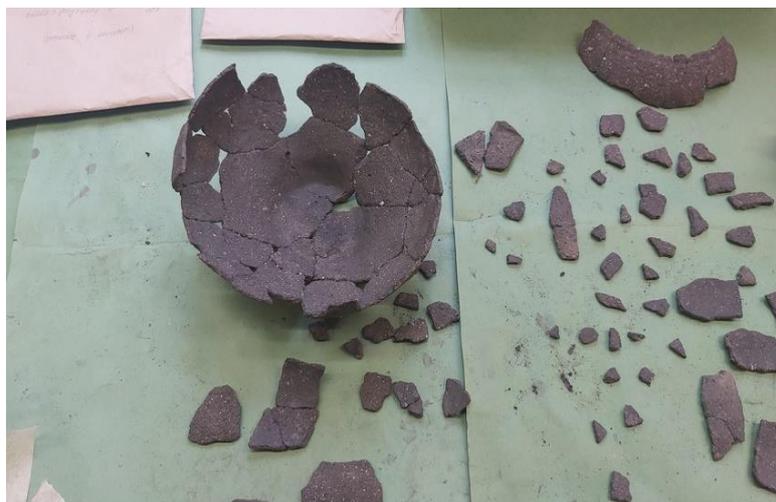
Dřevěná mísa – okřín, 19. století, dlabané olšové dřevo, 43 x 38 x 14 cm, př. č. 4475/93, SM

Glóbus Felkl a syn, po roce 1875, sádrový korpus, dřevěný stojan, pr. 22 cm, 1:58 183 000, př. č. 1488/2020, SM

Lžička, přelom 19. a 20. století, alpaka, stříbření, kost, d. 20 cm, př. č. 183/2008, SM

Amfora, doba bronzová, grafitová keramika, 25 x 22 cm, Prácheňské muzeum v Písku

3. Preventivní ochrana sbírek

3. 1 Archeologické oddělení

Archeologické oddělení zajistilo pravidelné činnosti týkající se péče o sbírkové fondy:

Správu depozitáře A (Bc. V. Fajtová), správu depozitářů B a C (Mgr. P. Nový).

Probíhala kontrola teplotních a vlhkostních poměrů v depozitářích, průběžně byly vyhledávány sbírkové předměty vyžadující ošetření konzervátorů (všichni odborní pracovníci, zejména v rámci provádění pravidelných inventarizací).

Byl rozšiřován fond celých nádob o předměty zjištěné při práci s archeologickou podsbírkou.

3. 2 Odborné oddělení

Oddělení realizovalo v rámci jednotlivých podsbírek ochranu a zabezpečení sbírkových předmětů:

Zoologie a botanika:

Probíhaly pravidelné kontroly zaměřené na teplotní a vlhkostní poměry v depozitářích, udržování vzdušné vlhkosti a teploty co nejbližší optimálním hodnotám pro exsikáty, dermoplastické preparáty živočichů a herbářové položky – práce s klimatizační technikou. V části entomologických sbírek proběhla výměna tablet k ochraně sbírek před škůdci. Probíhalo průběžné zpracovávání (preparace) přírůstků zoologických a botanických sbírek. Zajištěn byl rovněž vhodný obalový materiál (entomologické krabice) k uchování entomologických sbírek.

RNDr. Nunvářová Kabátová, RNDr. Hovorka, Ph.D.,
Mgr. V. Dlouhá

Sbírková knihovna:

V rámci knižního fondu byl zajištěn vhodný obalovaný materiál: tj. krabičky a desky pro staré vzácné tisky, ale i ostatní knihy a časopisy podsbírky. V roce 2023 bylo novými krabičkami a deskami opatřeno na 42 knih a časopisů. V rok 2023 přibylo do sbírkové knihovny 47 nových knih a časopisů.

Mgr. M. Hůlková

Písemnosti a tisky:

Průběžně byl pořizován vhodný obalový materiál: tj. skládané nekyselé obálky a desky. V roce 2023 přibylo 1642 ks archiválií.

Bc. T. Drábek

Historie, etnografie:

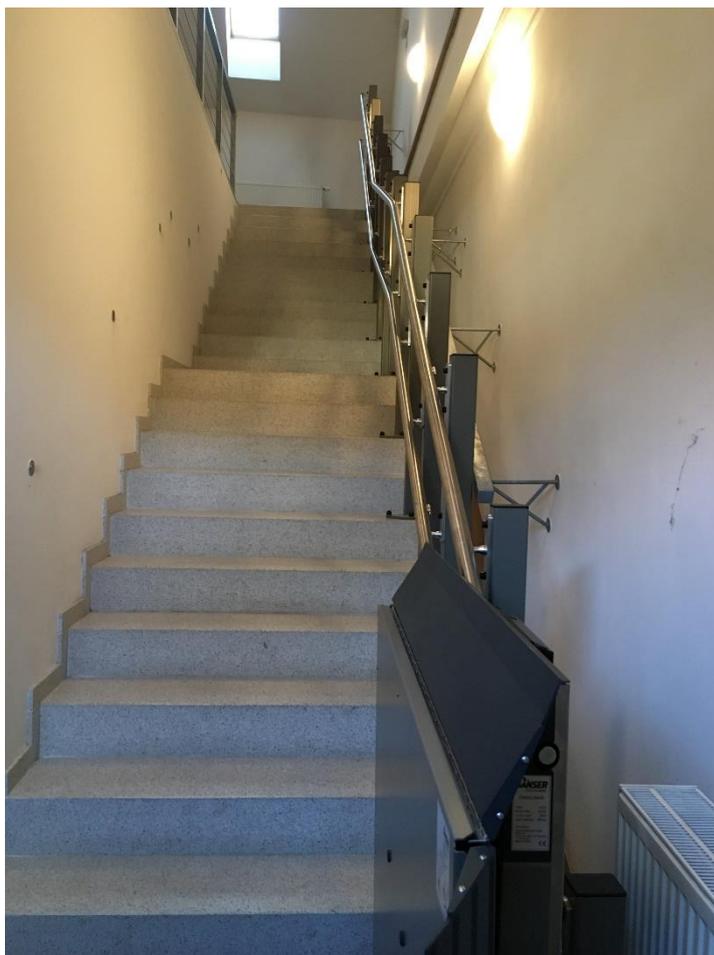
Pobíhalo přijímání nových přírůstků do podsbírek, péče o správné uložení a stav sbírkových předmětů historických a etnografických podsbírek ve spolupráci s konzervátory SM. Pokračovalo ukládání předmětů do vhodnějších obalových materiálů – byly zakoupeny archivní krabice EMBA. Aktuálně byly opatřeny rovněž nové obaly pro betlémy v rámci příprav výstavy. Došlo k realizaci konzervačních zásahů na základě plnění opatření vzniklých ze závěrů inventarizací.

Mgr. M. Karásková, Mgr. M. Hůlková, Mgr. Šášinková,
Mgr. Váchová, Ph.D. PhDr. I. Kubečková

Výtvarné umění:

Probíhala péče o správné uložení a stav sbírkových předmět, ve spolupráci s konzervátory, kontrola a regulace správné teploty a vlhkosti. Fond je od loňského roku finálně přestěhován do nového depozitáře VU. Proběhlo zpracování žádosti o dotaci MK ČR z programu ISO/D na rok 2024 – preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí – náročné restaurování, konzervování a preparování (týká se předmětů, pro jejichž restaurování nemá instituce vlastní kapacity – tzn. obrazy a sochy). Depozitář byl vybaven novou transportní plošinou.

Mgr. A. Strasserová

Transportní plošina pro přepravu sbírkových předmětů v depozitáři VU (výtvarného umění)

V. Výzkumná a dokumentační činnost

1. Archeologické oddělení

1. 1 Záchranné archeologické výzkumy

FAJTOVÁ, V. 2023: Nálezová zpráva o ZAV př. č. 15/2022 a 1/2023 v Kamýku u Velkých Přílep.

FAJTOVÁ, V. 2023: Nálezová zpráva o ZAV př. č. 2/2023 v Tuchoměřicích.

FAJTOVÁ, V. 2023: Nálezová zpráva o ZAV př. č. 3/2023 ve Svrkyni.

FAJTOVÁ, V. 2023: Nálezová zpráva o ZAV př. č. 4/2023 v Roztokách u Prahy.

FAJTOVÁ, V. 2023: Nálezová zpráva o ZAV př. č. 11/2023 v Dobrovízi.

1. 2 Stavební agenda

Oddělení vedlo knihu došlé pošty 553 č. j. (Mgr. Nový, Mgr. Černý, Bc. Fajtová).

Průběžně probíhaly archeologické výzkumy formou dohledu nad individuální výstavbou na 27 k. ú. (všichni odborní pracovníci).

Celkem bylo vydáno 141 Potvrzení o splnění podmínek podle § 22 odst. 2 zák. 20/1987 Sb., o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů formou dohledu a 82 vyjádření ke stavebnímu či územnímu řízení (Mgr. Nový, Mgr. Černý, Bc. Fajtová).

1. 3 Archeologická mapa České republiky

Zaměstnanci archeologického oddělení prováděli celoročně on-line zapisování a spravování akcí, odesílali hlášení za negativní ZAV za rok 2023 do ARÚ AV ČR, Praha v. v. i. (Mgr. Daněček, Mgr. Nový, Mgr. Černý, Mgr. Klementová, Bc. Fajtová).

2. Odborné oddělení

V rámci odborného oddělení pokračovaly práce na dlouhodobých úkolech, dílčích projektech i přípravě výstavních projektů či případných publikací.

Etnografie:

Příprava a realizace výstavy Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy.

Podmalby na skle – probíhal plošný průzkum akvizic z posledních 5-6 let v muzeích středních Čech, výběrová zjišťovací anketa v krajských a centrálních muzeích – příprava podkladů pro příspěvek na mezinárodním sympoziu v Sandlu, Rakousko, následně článek do Středočeského vlastivědného sborníku. Dějiny každodennosti pro osoby se zrakovým handicapem: strava – spolupráce na přípravě programu s lektorkou SM (návštěva slabozrakých v expozici SM).

Expozice Vrchnostenská správa panství – vyhledání sbírkových předmětů (náhrada za vrácené předměty) – stůl v jídelně, zajištění akvizice paravánu, zpracování odborného podkladu pro žádost o dotaci na restaurování z programu ISO.

PhDr. I. Kubečková

Botanika:

Byl realizován sběr a zpracování herbářového materiálu, revize připravovaného plánu revitalizace parku roztockého zámku.

RNDr. K. Nunvářová-Kabátová

Historie, dějiny umění:

Příprava výstavy *V zajetí překladu. Jaroslav Zaorálek a jeho nakladatelé (duben 2024)*

Likvidace výstavy *Hollar – napříč generacemi*

Vydání publikace *Hedvika Zaorálková. Vzpomínky na překladatele Jaroslava Zaorálka*

Mgr. L. Váchová, PhD.

Příprava, realizace a likvidace výstavy *Vltava, proměny historické krajiny*

Mgr. M. Šášinková

Příprava odborné studie Čs. legionáři Roztok a Žalova

Bc. T. Drábek

Výtvarné umění:

Příprava výstavy ze sbírek Miloše Maliny (květen 2024). Mgr. A. Strasserová, Mgr. M. Šášinková

Zoologie:

Příprava a realizace výstavy *Pod vodou i nad vodou. Fauna a flóra středního a dolního Povltaví* – tvorba textů, interní výpůjčka vystavených exponátů ze sbírek SM. RNDr. O. Hovorka. PhD.

Ukázka přijatých sbírkových předmětů v roce 2023

Čtyřdílný kožený paraván s ručně malovaným květinovým motivem, konec 18. století, kůže, dřevo, 185 x 215 x 15 cm, př. č. 301/2023, SM

Daguerrotypie – skupinový portrét, cca 1840-50, měděná deska, 11 x 13 cm, př. č. F233/2023, SM

Zeměkoule – Tellurium Felkl a syn, 1875 – 1914, prům. 18 cm, v. 45 cm, d. 60 cm, př. č. 1/2023, SM

Scéna Útěku do Egypta, poč. 20. století, sklo, tragant, lepenka, 27 x 13,5 x 8,6 cm, př. č. 182/2023, SM

Vějíř dámský, 1860-90, dřevo, kůže, kov, hedvábí, plátno, d. 37 cm, rozpětí 72 cm, př. č. 87/2023, SM

Vysoušeč vlasů Flux EM 519 v originálním obalu, designový návrh Rudolf Vacek, 1957, plast, kov, papír, 21 x 4,5 cm, př. č. 309/2023

VI. Prezentační činnost

1. Stálé expozice – zámek

Středočeské muzeum v Rostkách u Prahy v současnosti nabízí veřejnosti možnost navštívit tři stálé historické expozice zaměřené na prezentaci regionální historie. V objektu zámku jsou zpřístupněny expozice – Vrchnostenská správa panství aneb jak bydlel a úřadoval pan správce, věnovaná dějinám 17. až počátku 19. století, a Život v letovisku aneb jak se jezdilo do Rostok na letní byt, postihující fenomén volného času po polovině 19. století. Třetí expozice představuje autentický ateliér malíčky a grafičky Zdenky Braunerové (1858–1934).

Rostoky – Ateliér Zdenky Braunerové, pohled do interiéru

Roztoky – Zámek – Pohled do expozice Vrchnostenská správa panství aneb jak bydlel a úřadoval pan správce

Roztoky – Zámek, Pohled do expozice Život v letovisku aneb jak se jezdilo do Roztok na letní byt

2. Archevita – Stopami věků

V roce 2022 otevřela instituce novou stálou expozici zaměřenou na období pravěku a propojující archeologii s moderními technologiemi. Expozice zahrnuje původní typy obydlí v měřítku 1:1, archeologické nálezy nebo rekonstrukce pohřebních celků. Je doplněna rovněž počítačovými perspektivami a holografickými projekcemi, představuje pravěké exponáty doplněné modelacemi hrobů, včetně videomappingu. Nabízí dětský koutek nebo hravé a vzdělávací prvky v podobě infokiosků s rozšířenou informační základnou. Expozice získala 1. místo v kategorii Výstava roku v rámci celorepublikové soutěže Gloria Musaealis v roce 2023

Roztoky – Pohled do expozice Archevita – Stopami věků

Gloria Musaealis – zaměstnanci muzea po převzetí 1. ceny v kategorii Výstava roku za expozici Archevita

4. Výstavy

4. 1 Přehled výstav

Přehled pořádaných výstav

Termín	Název	Anotace	Autor/Komisař
4. 11. 2022 – 19. 3. 2023	Hollar – napříč generacemi	Výstava byla připravena ve spolupráci se Sdružením českých grafiků umělců Hollar u příležitosti 105. výročí založení tohoto uměleckého spolku a představila průřez dílem umělců, kteří byli a jsou svým působením se sdružením spjati. Projekt volně propojil díla umělců, kteří se zasadili o vznik SČGU Hollar, a těch usilujících i v současnosti o to, aby byl institucí stále živou. Vlastní grafické listy doprovázel rovněž výběr z archiválií, dobových časopisů nebo zvukové a filmové dokumenty umožňující alespoň částečně připomenout bohatou činnost jednoho z našich nejstarších uměleckých spolků, jež se výrazně podílel na utváření moderní české kultury.	Mgr. Lucie Váchová, Ph.D. Mgr. Zdenka Perlíková Mgr. Marcela Šášinková
25. 11. 2022 – 19. 2. 2023	Historické vánoční ozdoby... tentokrát ze sbírky Jitky Mrkosové	Na letošní Vánoce Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy připravilo další z řady výstav věnujících se tématu vánočních ozdob. Přestože má instituce vlastní velmi kvalitní kolekci, tentokrát využilo v Čechách neznámou sbírku ozdob sběratelky Jitky Mrkosové ze Šumperka. Návštěvníci se mohli seznámit s výběrem z mimořádných souborů papírových a vatových ozdob, vzácných ozdob z tragantu (pryskyřice) a skleněných či perlových ozdob z významných sklářských oblastí.	Mgr. Marcela Šášinková
24. 3. – 28. 5. 2023	Krajina v březích Seiny od Dunaje k Vltavě	U příležitosti Dnů Frankofonie 2023 si muzeum připomnělo, že kulturní vazba nemusí být jen geografická nebo jazyková, ale může spočívat také v umělecké sounáležitosti. Výstavní projekt byl skupinovou přehlídkou děl současných autorů vztahujících se k francouzské kultuře.	Valexia

5. 5. – 1. 10. 2023	Vltava, proměny historické krajiny	Výstava vznikla na základě výzkumného projektu Fakulty stavební ČVUT a Přírodovědecké fakulty UK, který v roce 2022 zdokumentoval proměny říční krajiny v moderním období v kontextu různých událostí. Zabýval se historickými prameny, zejména průběhem procesu splavnění Vltavy a výstavbou vltavské kaskády, která ovlivnila stávající vodní režim, lodní dopravu, vývoj krajiny a podobu obcí přilehlých k břehům řeky.	Mgr. Marcela Šášinková
29. 4. – 31. 10. 2023	Auguste Rodin na Slovácku 1902	Psal se rok 1902, když pražský spolek Mánes uspořádal významnému francouzskému sochaři Augustu Rodinovi v Praze jeho první velkou zahraniční retrospektivu. Příjezd do Prahy, která mu připravila okázalé přivítání, a následně přejezd do Brna, Blanska a Hodonína ho měl seznámit s českými zeměmi a jejich kulturou, navštívil Jožu Uprku v Hroznové Lhotě. O schůzku Rodina s Uprkou se společně postarali Zdenka Braunerová s Alfonsem Muchou. Jedinečné setkání bylo na tu dobu podrobně textově i fotograficky zdokumentováno Rudolfem Brunerem-Dvořákem. Exteriérová výstava připomněla prostřednictvím historických snímků tuto mimořádnou událost.	Jan Benedík
24. 3. – 28. 1. 2024	Myši patří do nebe	Výstava kulis, rekvizit a hrdinů animovaného filmu Myši patří do nebe, nastínila atmosféru a děj filmu, jenž vypráví o dvou úhlavních nepřítelích, malé myšce Šupito a lišákovi Bělobřichovi, kteří se po nešťastné události spolu (ač neradi) znovu setkají ve zvířecím nebi a stanou se přáteli. Výstavní projekt byl určen zejména dětským návštěvníkům.	Denisa Grimmová
2. 6. – 31. 3. 2024	Pod vodou i nad vodou. Fauna a flóra středního a dolního Povltaví	Výstava představila typické známé i méně známé zástupce flóry a fauny žijící jak v samotné Vltavě, tak v jejím okolí, vymodelovaném v geologické minulosti činností řeky. Ukázala ale i negativní změny ve složení fauny, vyvolané stavbou přehrad vltavské kaskády a dalších vodních děl, která zejména rybám znemožnila migraci a vedla k vymizení řady druhů. Nechyběly ani nepůvodní, záměrně do Povltaví	RNDr. Oldřich Hovorka PhD., RNDr. Daniel Hřčka

		introdukované či spontánně se rozšířivší druhy živočichů.	
7. 11. – 30. 11. 2023	Má vlast cestami proměn	Putovní výstava Má vlast cestami proměn znovu přinesla svědectví o příznivých proměnách zanedbaných míst a sídel v naší krajině. Prezentovala projekty realizované díky odhodlání místních lidí a podpoře řady donorů. Ukázala, jak se chátrající stavby mění v důstojné objekty se smysluplným využitím, jak veřejný prostor dostává novou tvář, sakrální objekty nacházejí svůj ztracený smysl a příroda se nadechuje k novému životu.	Asociace Entente Florale CZ – Souznění, z. s.
10. 11. – 25. 2. 2024	Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Rostokách u Prahy	Ze stávající muzejní sbírky čítající kolem 130 kusů betlémů různého typu byl proveden reprezentativní výběr, který umožnil jedinečný vhled do problematiky betlemářství. Projekt představil ve vánočním období historií tvorby betlémů, řemeslnou zručnost autorů i bohatou typologii nativních scén.	PhDr. Ivana Kubečková
12. 12. 2023 – 28. 4. 2024	Sládkovna. Interaktivní herna	Projekt probíhající na zámecké půdě, který je prostorem interaktivních her a zábavy pro hravé návštěvníky bez ohledu na věk.	Jan a Barbora Sládkovi

Výstavy ve fotografiích

Pohled do výstavy Krajina v březích Seiny

Výstavní projekt Vltava, proměny historické krajiny

Exteriérová výstava Auguste Rodin na Slovákku

Pohled do výstavy Myši patří do nebe

Pohled do výstavy Pod vodou a nad vodou. Fauna a flóra středního a dolního Povltaví

Pohled do výstavy Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy

Pohled do interaktivní herny – Sládkovny

4. 2 Výstavy připravované na další období

Datum zahájení	Datum ukončení	Název
5. 4. 2024	28. 1. 2025	Vojtěch Kubašta
12. 4. 2024	31. 7. 2024	V Zajatí překlada. Jaroslav Zaorálek a jeho nakladatelé
17. 5. 2024	15. 10. 2024	Miloš Malina. Sběratel, podivín, archeolog
1. 6. 2024	30. 10. 2024	Zdenka Braunerová. Neobyčejný život malířky na přelomu století
27. 9. 2024	20. 2. 2025	Času navzdory
15. 11. 2024	14. 2. 2025	Historické vánoční ozdoby... tentokrát z muzejní sbírky

5. Ostatní programy

5. 1 Kulturní a doprovodné pořady uspořádané v areálu muzea:

Termín	Název/Anotace	
7. 1. 2023	Tříkrálová Okoř	Závěrečná část Tříkrálového pochodu
15. 1. 2023	Jarní medvědiný	Dětské divadelní představení
29. 1. 2023	Noty na buben	Dětské divadelní představení
12. 2. 2023	Bílá kočička	Dětské divadelní představení
26. 2. 2023	O Tygříkovi	Dětské divadelní představení
4. 3. 2023	Workshop linorytu	Workshop
12. 3. 2023	O drakovi	Dětské divadelní představení
29.3. - 1. 4. 2023	Festival jeden svět	Filmový festival
2. 4. 2023	Tiskařská dílna	Workshop
2. 4. 2023	Workshop linorytu	Workshop
2. 4. 2023	Projekce filmu Myši patří do nebe	Film
22. - 23. 4. 2024	Rok Archevity	Archeologické dílny, komentované prohlídky, doprovodný program
7. 5. 2023	Koncert orchestru Dvořákova kraje	Koncert
8. 5. 2023	Veteráni 2023	44. ročník výstavy: Soutěž elegance historických vozidel
13. 5. 2023	Festival Zámeček	Festival mladých kapel
21. 5. 2023	Koncert Komorního smíšeného pěveckého sboru Rosa	Koncert
28. 5. 2023	Design Lock	Hand and design market v zámeckém parku
11. 6. 2023	Svátky hudby	Koncert
15. 6. 2023	Figaro	Divadelní představení
16. 6. 2023	Zlato a Voda	Naučná show pro školy
16. 6. 2023	Muzejní noc	
16. 6. 2023	Ota Balage & Balage Band	Koncert
17. 6. 2023	Dlouhý, Široký a Bystrozraký	Dětské divadelní představení
17. 6. 2023	Kaktusový květ	Divadelní představení
18. 6. 2023	Povídání o pejskovi a kočičce	Dětské divadelní představení
18. 6. 2023	Konkurz	Pohybové představení – nový cirkus
23. 6. 2023	Vznik Altmanova panoramatu	Přednáška
24. 8. 2023	Prohlídka cihelny v Žalově	Prohlídky naleziště
3. 9. 2023	Design Lock	Hand and design market v zámeckém parku
21. 9. 2023	Voda ztracená a voda vrácená	Promítání filmu a beseda
24. 9. 2023	Svátky hudby	Koncert

14. 10. 2023	Mezinárodní den Archeologie	MDA archeologické dílny, šifrovačka, výroba šperku
28. 10. 2023	Za Rodinem do Roztok	Přednáška
26. 11. 2023	Vánoční tradice na zámku	Malování perníků, vánoční zvyky
26. 11. 2023	Filharmoniště – Za poznáním tajů hudby	Koncert pro děti
26. 11. 2023	Ovečka Betlémská	Dětské divadelní představení
26. 11. 2023	Design Lock	Hand and design market v zámeckém parku
1. 12. 2023	Minulost a přítomnost, válka a mír	Přednáška biologa a filosofa prof. Stanislava Komárka
3. 12. 2023	Zvířátka a loupežníci	Dětské divadelní představení
10. 12. 2023	Adventní neděle na zámku	Dětské divadelní představení + Koncert pro seniory
20. 12. 2023	Vánoční příběh aneb Cesta do Betléma	Dětské divadelní představení

Komentované prohlídky a doprovodné akce odborného oddělení a archeologického oddělení:

Termín	Název/Anotace		Autor/Garant
1. 4. 2023	Etnografie	Exkurze posluchačů Rudolfské akademie AS ČR, obsahové a organizační zajištění	PhDr. I. Kubečková
4. 3. 2023	Salón Zdenky Braunerové, z. s. + SM	Workshop linorytu s grafiky Pavlem Piekarem a Zbyňkem Hrabou	Mgr. M. Šášinková, Mgr. L. Váchová, Ph.D.
4. 3. 2023	Hollar – napříč generacemi	Komentovaná prohlídka výstavy	Mgr. L. Váchová, Ph.D.
28. 6. 2023	Vltava, proměny historické krajiny	Exkurze do VD – plavebních komor Roztoky/Klecany	Mgr. M. Šášinková
29. 6. 2023	Ateliér Z. Braunerové	Komentovaná prohlídka Ateliéru ZB pro společnost Elpida	Mgr. M. Šášinková

22. 6. 2023	Altmanovo panorama, 1640	Přednáška pro veřejnost, Premonstráti – klášter Strahov	Jan Pařez
3. 12. 2023	Výstava Betlémy ze sbírek SM	Komentovaná prohlídka výstavy	PhDr. I. Kubečková
17. 12. 2023	Výstava Betlémy ze sbírek SM	Komentovaná prohlídka výstavy	PhDr. I. Kubečková
28. 12. 2023	Výstava Betlémy ze sbírek SM	Komentovaná prohlídka výstavy	PhDr. I. Kubečková
30. 12. 2023	Výstava Betlémy ze sbírek SM	Komentovaná prohlídka výstavy	PhDr. I. Kubečková

Termín	Místo realizace	Název/Anotace	Autor/Garant
14. 3. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro zaměstnance ÚAPP Most	Mgr. D. Daněček
15. 5. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro středočeskou sekci konzervátorů	Mgr. D. Daněček
22. 4. 2023	Archevita + park	Rok s Archevitou, celodenní akce	Archeologické oddělení
17. 5. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro sekci historiků AMG	Mgr. D. Daněček
12. 7. 2023	Levý Hradec	Archeologické léto – Komentovaná prohlídka pro veřejnost	Mgr. D. Daněček
9. 8. 2023	Levý Hradec	Archeologické léto – komentovaná prohlídka pro veřejnost	Mgr. P. Nový
24. 8. 2023	Žalov-cihelna	Komentované prohlídky pro veřejnost na probíhající ZAV	Mgr. D. Daněček
5. 9. 2023	Žalov-cihelna	Komentované prohlídky pro veřejnost na probíhající ZAV	Mgr. D. Daněček
7. 9. 2023	Žalov-cihelna	Komentovaná prohlídka pro studenty FF UPOL	Mgr. D. Daněček
7. 9. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro studenty FF UPOL	Mgr. D. Daněček
září 2023	Žalov-cihelna	Komentovaná prohlídky pro žáky okolních MŠ a ZŠ, ve spolupráci s průvodcovskou služkou LH	Mgr. D. Daněček

14. 10. 2023	Zámek + park	Mezinárodní den archeologie, komentované prohlídky zlatého pokladu, dílny pro veřejnost	Archeologické oddělení
24. 10. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro pracovníky ARÚ Praha a Ministerstva turismu a památek Sultanátu Omán	Mgr. D. Daněček
10. 11. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro pracovní skupinu starší doby bronzové, vč. prof. Petera Trebcheho z univ. Innsbruck	Mgr. D. Daněček
26. 11. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro dobrovolné hasiče z Kladenska	Mgr. D. Daněček
6. 12. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro studenty programu AV ČR Otevřená věda	Mgr. D. Daněček
6. 12. 2023	Archevita	Komentovaná prohlídka pro studenty programu Museum Studies a Erasmus+	Mgr. D. Daněček, Mgr. J. Klementová, MgA. T. Šimková

Workshop linorytu k výstavě Hollar – napříč generacemi s umělci Zbyňkem Hrabou a Pavlem Piekarem

Rok Archevity

Rok Archevity

Veteráni 2023

Veteráni 2023

5.2 Lektorské a doprovodné programy k výstavám pro školy a veřejnost

V roce 2023 Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy připravilo doprovodné programy pro veřejnost a lektorské programy pro děti a studenty:

Program	Výstava/expozice	Anotace	Počet účastníků
Včelí svět	Včela – Tajuplná cesta včelím městem	Lektorský program určený menším dětem, pro ty starší byla připravena odbornější látka a zkoumání světa včel. Součástí lektorského programu byl výlet do Včelího města a povídání o včelách.	95
Vánoční ozdoby	Vánoční ozdoby	V rámci lektorského programu se děti mohly seznámit se symbolikou vánočních ozdob. Nahlédly i do historie zdobení stromečku, ale především si vyrobily vlastní autorskou ozdobu.	68
GRAhra	Hollar – napříč generacemi	Program zaměřený na hru se slovy, symboly, tvary a barvami inspirovaný hravými tisky Martina Raudenského. Zaměřil se na možnosti trojrozměrného a dvojrozměrného světa, tisk z plochy zaměřený zejména na krajinu a portrét.	137
Pohled' (do) z Archevity	Archevita – Stopami věků	Každá věc, i ta nejobyčejnější, skrývá za sebou zajímavý příběh. V rámci nabízeného programu bylo možné se vydat po stopách pravěkých lidí. Okusit si roli etnografů a turistů, kteří svými smysly zkoumají stavby, jejich okolí a vybavení. Prozkoumat bronzové dýky pocházející z pokladu objeveného v roce 2014 v Tursku, nebo střeby nádob neolitických kultur.	2807
Vykladači historie	Archevita – Stopami věků	Studenti si mohli vyzkoušet roli Vykladačů historie. Jejím prostřednictvím si daleko lépe mohli uvědomit mnoho možných linií výkladu nálezů pravěkých artefaktů. Byli také konfrontováni s různými možnostmi poznání naší minulosti. Pomocí objektového učení a muzejních kufříků se seznámili se specifiky a zajímavostmi daných období. Program byl zacílen na architekturu, řemesla a společenský život.	697

Vytvaruj si neolit	Archevita – Stopami věků	Cílem nabízeného programu bylo prozkoumat detaily Neolitické keramiky a sídlišť prvních zemědělců ve Středočeském kraji. Navázal na učivo šestých tříd, tvůrčími a aktivizačními metodami prohluboval znalosti získané bádáním a experimentováním v expozici. Umožnil seznámit se s rituály a řemesly kultur s lineární keramikou.	312
Jak se to hýbe	Myši patří do nebe	Program byl zaměřen na podstatu animace. Ukázal kdo je scénograf a jak se vyrábí loutka. Během tvořivých aktivit bylo možné se učit, pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a jejich vzájemné vztahy.	1160
Skryto pod hladinou	Vltava, proměny historické krajiny	Odkud se bere voda? Můžeš slyšet barvu říčního dna nebo kamení, které tvaruje voda? Můžeš vidět šum pod hladinou? Tyhle a mnohé další otázky byly součástí našeho objevování a zkoumání.	360
Kůže a srsti	Pod vodou i nad vodou	Během programu jsme se zaměřili na fyziologii živočichů. Prozkoumávali taje biotopů středního a dolního Povltaví. Zajímalo nás, jak živočichy ovlivňuje prostředí, ve kterém žijí.	172
EKO plakát	Pod vodou i nad vodou	Propojili jsme sílu slova s uměním a vytvořili si společně plakát, prostřednictvím kterého jsme se studenty formulovali myšlenky zaměřené na ekologii a stav životního prostředí.	69
Půjdeme spolu do Betléma	Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy	Program se zaměřil na vánoční tradice, role a atributy postav a zvířat zobrazovaných v nativních scénách, zvyky jiných kultur.	220

Dílny připravené v rámci Mezinárodního dne archeologie

Dílny připravené k Mezinárodnímu Dni archeologie

Vánoční dílničky pořádané v rámci Adventní neděle na zámku

6. Návštěvnost

Návštěvnost		Celkem
Počet návštěvníků expozic a výstav celkem		37 908
Z toho:	Za celé vstupné	15 739
	Za snížené vstupné (vč. rodinného vstupného)	15 441
	Za vstupné zvýšené za speciální služby	
	Neplatících	6 728
Počet cizinců z celkového počtu návštěvníků		2 200
Počet speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím		15
Z toho:	Počet nabízených edukačních programů	11
Počet účastníků speciálních doprovodných programů k výstavám a expozicím		6 281
Z toho:	Počet účastníků edukačních programů k výstavám a expozicím	6 097
Počet skupin (exkurzí) absolvujících tyto programy		249
Z toho:	Pro děti a mládež	11
	Pro žáky a studenty (MŠ, ZŠ, SŠ, VŠ)	233
	Pro návštěvníky se zdravotním postižením	5
Počet kulturně výchovných akcí, jichž je muzeum pořadatelem		41
Z toho:	Samostatná scénická vystoupení	25
	Přednášky	3
Počet návštěvníků kulturně výchovných a vzdělávacích akcí		10 111
Z toho:	Návštěvníků samostatných scénických vystoupení	2 164
	Návštěvníků přednášek	72
	Návštěvníků kulturních akcí pro veřejnost	7875
Počet návštěv webových stránek muzea		452 620
Připojení Wi-Fi v prostorách muzea		ANO
Počet dnů, kdy bylo muzeum otevřeno pro veřejnost		262
Možnost elektronické rezervace vstupenek	prostřednictvím on-line formuláře	ANO
	prostřednictvím elektronické pošty	ANO

VII. Publikační a přednášková činnost

1. Ediční řada: Sborník Muzeum a současnost

Středočeský vlastivědný sborník – společenskovední řada sborníku MaS č. 41/2023

redakce, zajištění výroby, distribuce

Mgr. M. Šášinková

Středočeský vlastivědný sborník – řada přírodovědná č. 33/2023

redakce, zajištění výroby, distribuce

RNDr. O. Hovorka, Ph.D.

2. Ostatní publikační činnost

2.1 Archeologické oddělení

Černý, M. – Daněček, D. – Nový, P. – Smíšek, K. – Stedinová, V. Archeologické výzkumy na území Středočeského regionu v roce 2022. Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, příspěvková organizace. *Středočeský vlastivědný sborník*. Muzeum a současnost. Řada společenskovední, svazek 41, Roztoky 2023, s. 116–127.

Tomková, K. – Venclová, N. – Křížová, Š. – Schibille, N. – Faltusová, V. – Vaculovič, T. – Daněček, D. Early medieval glass beads: witness to changes in central Europe – the case of Hostivice (Czech Republic). *Archaeological and Anthropological Sciences* (<https://doi.org/10.1007/s12520-023-01754-z>). Springer-Verlag GmbH Germany. Accepted: 17 March 2023.

Hanáková, K. 2023: Drobné kovové a skleněné nálezy z doby římské ze sídliště v Hevlíně, okr. Znojmo. *Studia archaeologica Brunensia*, 2023, 28, s. 45–109. (recenze)

Nový, P. – Stedinová, V. Záchrané výzkumy Středočeského muzea v Roztokách u Prahy roce 2022. In. *Archeologické výzkumy v Čechách 2022, Zprávy České archeologické společnosti – Supplément 125*, Praha 2023, s. 6–7.

Nový, P. – Černý M. Pozdně hradištní milířovací jáma na pálení vápna z Holubic, okr. Praha-západ, *Archeologia technica 34*, 2023, s. 53-62.

Nový, P. Kostelec road to Dubá. *Historická geografie 49/2*, 2023 (v tisku)

Odborné texty a publikace:

2. 2 Odborné oddělení

Drábek, T. Československý legionář Bedřich Jauris. *Středočeský vlastivědný sborník*, Muzeum a současnost, řada společenskovední, Roztoky 2023, 41, s. 67–87.

Kubečková, I. Sbírká betlémů v Roztokách. *Věstník AMG*, 5/2023

Kubečková, I. Kniha o Budči. Zpráva o publikaci kolektivu autorů pro almanach *Posel z Budče*, odevzdáno do tisku

Kubečková, I. Nové akvizice podmaleb na skle ve sbírkách Středočeského muzea v Roztokách u Prahy – příspěvek na mezinárodním sympoziu v rakouském Sandlu. *Středočeský vlastivědný sborník*, Muzeum a současnost, řada společenskovední, Roztoky 2023, 41, s. 178–187.

Kubečková, I. Recenzní posudek textu Metodická příručka pro dokumentaci tradiční lidové kultury ve Středočeském kraji, zpracovatel Adam Votruba, RM Kolín

Kubečková, I. Recenzní posudek textu Kafka, L. – Palowská, M. Lidové podmalby na skle ve sbírkách Ostravského muzea. Ostrava 2023.

Kubečková, I. Recenzní posudek textu Kirchnerová, R. a kol. Podmalby na skle. Technologie, poškození a restaurování ve sbírce Národního muzea. Národní muzeum, Praha 2023

Nunvářová-Kabátová, K. – Hovorka, O. Informační a naučná cedule - PR Tiché údolí, zadání Město Roztoky Hovorka, O. Two new species of Omoglymmius from Moluccas (Coleoptera: Carabidae: Rhysodinae). *Studies and Reports. Taxonomical Series 19 (1): 1-5, 2023* / Popis dvou nových druhů střevlíků rodu Omoglymmius z Moluckých ostrovů, 2023.

Hovorka, O. A new species of Taridius from Thailand (Coleoptera: Carabidae: Lebiini). *Studies and Reports. Taxonomical Series 19 (2): 297-300, 2023.* / Popis nového druhu střevlíka rodu Taridius z Thajska.

Prokop, L. – Váchová, L. Hedvika Zaorálková. *Vzpomínky na překladatele Jaroslava Zaorálka*. Roztoky 2023. ISBN 978-80-88336-10-5.

Prokop, L. – Váchová, L. Hedvika Zaorálková. Vzpomínky Hedviky Zaorálkové na překladatele Jaroslava Zaorálka. *Středočeský vlastivědný sborník*, Muzeum a současnost, řada společenskovední, Roztoky 2023, 14, s. 28–51.

Stehlíková, B. – Váchová, L. Hollar – napříč generacemi. *Středočeský vlastivědný sborník*, Muzeum a současnost, řada společenskovední, Roztoky 2023, 41, s. 174–182.

Šášinková, M. Rekonstrukce letní vily v Tichém údolí v Roztokách. *Monumentorum Custos*, Plzeň 2023, 1–2, s. 93–106.

Počty titulů vydaných muzeem (tituly vydávaného periodického a neperiodického tisku dle zák. č. 46/2000 Sb.)	Ks	Náklad
Středočeský vlastivědný sborník – společenskovední řada sborníku Muzeum a současnost č. 41/2023	1	250
Středočeský vlastivědný sborník – řada přírodovědná č. 33/2023	1	200
Publikace Hedvika Zaorálková. Vzpomínky na překladatele Jaroslava Zaorálka	1	300

2.3 Programové oddělení ve spolupráci s dalšími odděleními

Výběr z prezentace muzea ve sdělovacích prostředcích:

Anotace	Autor	Médium	Datum zveřejnění
Rozhovor s vedoucí programového oddělení Kateřinou Eichlerovou k výstavě Myši patří do nebe	Jaro Cossiga	Rádio Color	23. 3. 2023
Reportáž o výstavě Myši patří do nebe v Událostech ČT	Anna Zuzánková	Česká televize	8. 4. 2023
Archevita Roztoky v pořadu Toulavá kamera	Andrea Samcová	Česká televize	16. 4. 2023
V Roztokách u Prahy se sešli milovníci historických aut z celého Česka	Dominika Janochová	TV Nova	8. 5. 2023
Cesta do pravěku – není problém! V muzeu nemusí být nuda. Fenomén je virtuální realita v podcastu Akcent	Saša Michailidis, Lenka Buriánková	Český rozhlas Vltava	30. 5. 2023
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy povede od příštího měsíce Jana Klementová	Olga Markuzziová	ekladensko.cz	16. 6. 2023
Myši patří do nebe aneb než tam dorazí, můžeme se s nimi ještě potěšit v Roztokách u Prahy		kulturak.eu	24. 7. 2023
Zapomenuté poklady. Zavítejte do ateliéru Zdenky Braunerové	Michaela Popková	ELLE Decoration	26. 6. 2023
Archeologové zkoumají zbytky staré cihelny. Část by se měla stát součástí nové stavby	Petra Staňová	TV Nova	8. 9. 2023
Velký objev archeologů: Vykopali cihlářskou pec	K. Kopáč	Ahaonline.cz	8. 9. 2023
Rozhovor: Jana Klementová O přípravě expozice ARCHEVITA – Stopami věků		Archeopodcast	11. 10. 2023
Fenomén: tvorba v páru, host Lucie Váchová, Tomáš Pospiszyl, pořad Artzóna	Saša Michailidis	Česká televize	24. 10. 2023

3. Konference, přednášky, semináře, postery

3.1 Archeologické oddělení

Přednáška/seminář/konference anotace	Přednášející/Účastník	Termín	Pořádající organizace:
Nový, P. – Stedinová, V. Záchranné výzkumy Středočeského muzea v Roztokách u Prahy roce 2022. Kolokvium Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2002	Mgr. Nový, Bc. Fajtová / přednášející	4. - 5. 4. 2023	NM Praha, ČAS
Nový, P. – Černý, M. Pozdně hradištní jámová milířová pec na pálení vápna. Archaeologica Technica 41	Mgr. Nový, Mgr. Černý / přednášející	18. 4. 2023	Technické muzeum Brno
Nový, P. – Černý, M. Nález pece zaniklé cihelny z 19. století. Archaeologica Technica 41	Mgr. Nový, Mgr. Černý / přednášející	18. 4. 2023	Technické muzeum Brno
Nový, P. Stavba kostela Narození Panny Marie v Holubicích. Archaeologica Historica 54	Mgr. Nový, Mgr. Černý / přednášející Bc. Fajtová / účastník	18. – 22. 9. 2023	Muzeum města Brna, NPÚ, Archaia Brno, AÚ AV ČR Brno, Ústav archeologie a muzeologie FF MU Brno
Bursák, D. – Kothieringer, K. – Sonnemann, T. – Danielisová, A. – Křivánek, R. – Kyselý, R. – Daněček, D. – Kertés, S. How to approach the Iron Age urban space – a minimal-intrusive survey of oppidum Závist, Central Bohemia (CZ). 29th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists in Belfast, Northern Ireland	Mgr. Daněček / příspěvek	30. 8. – 2. 9. 2023	European Association of Archaeologists
Daněček, D. – Malyková, D. – Milo, P. – Tencer, T. – Havelka, J. Nedestruktivní předstihový výzkum dálničních odpočívek u Jaroměře a Předměřic nad Labem v roce 2021	Mgr. Daněček / přednášející	12. – 14. 9. 2023	Univerzita Hradec Králové FF
Danielisová, A. – Šneberger, J. – Daněček, D. – Maiorano, M. P. – Garba, R. Unique megalithic grave in Nafūn as a reflection of the collective identities in the Neolithic period in south-central	Mgr. Daněček / účastník, příspěvek	4. – 6. 8. 2023	Univerzita Aarhus

Oman. The 56 th Seminar for Arabian Studies (IASA), Denmark, Aarhus, 6. 8. 2023			
Možnosti předávání archeologických nálezů, seminář, NPÚ Praha	Mgr. Nový / účastník	1. 3. 2023	NPÚ, AMG
Historická kartografie v základním a aplikovaném výzkumu, seminář, NTM Praha.	Mgr. Nový / účastník	20. 4. 2023	Historický ústav AV ČR, NTM, Národní archiv
19. historickogeografická konference, Praha	Mgr. Nový / účastník	17. 5. 2023	PřF UK Praha
50. seminář muzejních archeologů, Kolín	Mgr. Nový / účastník	31. 5. – 2. 6. 2023	AMG, Regionální muzeum v Kolíně
Zásady selekce při tvorbě archeologických fondů	Mgr. Nový / účastník	14. 9. 2023	MK ČR, AMG
BACHonline, školení	všichni	29. 11. 2023	Bach Systems

3.2 Konzervační oddělení

Přednáška/seminář/konference – anotace	Přednášející / Účastník	Termín	Pořádající organizace:
Středočeská sekce konzervátorů	Ing. A. Kypetová T. Klimentová MgA. K. Krsková I. Nacherová Mgr. et. BcA. M. Caranová B. Korbelová Z. Růžička/účastník	15. 5. 2023	Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
Krajská sekce restaurátorů při AMG	Ing. A. Kypetová T. Klimentová MgA. K. Krsková I. Nacherová Mgr. et. BcA. M. Caranová Z. Růžička/účastník	12. – 14. 9. 2023	Muzeum jižní Moravy Zlín

3.3 Odborné oddělení

Přednáška/seminář/konference – anotace	Přednášející/Účastník	Termín	Pořádající organizace:
Seminář lidové architektury – Votice	Mgr. M. Karásková/účastník	20. – 22. 9. 2023	NPÚ – Generální ředitelství
Seminář Strakonice – EK AMG	Mgr. M. Karásková/účastník	17. – 18. 2023	Muzeum středního Pootaví Strakonice
Seminář Vize českého archivnictví. Představení tezí	Mgr. M. Hůlková/účastník - online	14. 11. 2023	Masarykova univerzita
Konference ke 100. výročí státního nákupu francouzského umění	Mgr. A. Strasserová/účastník	2. – 3. 11. 2023	Národní galerie/ÚDU FF UK
Seminář Internationales Hinterglassymposium Sandl, Rakousko, příspěvek Akquisitionen (Neuerwerbungen) von Hinterglasbildern in der Sammlung des Mittelböhmisches Museums in Rostoky bei Prag	PhDr. I. Kubečková/přednášející	8. – 10. 6. 2023	Hinterglasmuseum Sandl, Rakousko
Seminář Etnografické komise AMG (moderování části semináře), příspěvek Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Rostokách u Prahy	PhDr. I. Kubečková/přednášející	16. – 18. 10. 2023	Muzeum středního Pootaví ve Strakonících, AMG
Seminář Etnografické komise AMG, příspěvek Podještědský lidový oděv v proměnách času (informace o recenzi projektu a publikaci)	PhDr. I. Kubečková/přednášející	25. – 26. 4. 2023	Moravské zemské muzeum v Brně, AMG
Seminář Lidová kultura – vybrané okruhy (devocionálie, podmalby, lidový nábytek)	PhDr. I. Kubečková/přednášející	4. 2. 2023, 8. 2. 2023	Rudolfinská akademie Asociace starožitníků ČR
Zasedání umělecké rady galerie	Mgr. L. Váchová, Ph.D./účastník	14. 04. 2023, 15. 9. 2023	Galerie města Pardubic
Seminář digitalizace sbírek	Mgr. L. Váchová, Ph.D., Mgr. V. Borková/účastník	06. 09. 2023	Národní muzeum Praha
Knihovnický seminář online	P. Benešová/účastník	23. 10., 8. 11. 2023	Národní knihovna Praha
Seminář k zadávání VZMR	Mgr. M. Šášinková/účastník	8. 8. 2023	Středočeský kraj
Seminář Devadesátky a muzea, poř. Komise historiků AMG	Mgr. M. Šášinková/účastník	6. – 8. 9. 2023	TU Liberec

3. 4. Propagace

Přednáška/seminář/konference – anotace	Oddělení - Účastník	Termín	Pořádající organizace:
Tvorba lektorských edukačních programů	P. Sedláčková/účastník	27. 2. a 30. 1. 2023	Velvareum
3. setkání/ ŠKOLA ROZPOUŠTĚNÍ – ROZŠIŘOVÁNÍ – PROPOJOVÁNÍ IMAGINACE – seminář pro edukátory a pedagogy	Mgr. T. Šimková/účastník	6. 1. 2023	Institut Úzkosti
4. setkání/ ŠKOLA ROZPOUŠTĚNÍ – ROZŠIŘOVÁNÍ – PROPOJOVÁNÍ IMAGINACE – seminář pro edukátory a pedagogy	Programové/T. Šimková	10. 2. 2023	Institut Úzkosti
5. setkání/ŠKOLA ROZPOUŠTĚNÍ – ROZŠIŘOVÁNÍ – PROPOJOVÁNÍ IMAGINACE – seminář pro edukátory a pedagogy	Mgr. T. Šimková/účastník	10. 3. 2023	Institut Úzkosti
Psaní tiskové zprávy	L. Švorcová/účastník	24. 3. 2023	SCCR
6. setkání/ŠKOLA ROZPOUŠTĚNÍ – ROZŠIŘOVÁNÍ – PROPOJOVÁNÍ IMAGINACE – seminář pro edukátory a pedagogy	Mgr. T. Šimková/účastník	14. 4. 2023	Institut Úzkosti
Inspirativní setkání v Armádním muzeu na Žižkově	Mgr. T. Šimková, L. Švorcová/účastník	17. 4. 2023	AV Media
Školení na téma práce s influencery a tvorba reels	Bc. M. Urfusová/účastník	27. 4. 2023	SCCR
7. setkání/ŠKOLA ROZPOUŠTĚNÍ – ROZŠIŘOVÁNÍ – PROPOJOVÁNÍ IMAGINACE – seminář pro edukátory a pedagogy	Mgr. T. Šimková/účastník	13. 5. 2023	Institut Úzkosti
Seminář o muzejní edukaci pro studenty VOŠ Evropská a Gymnázium Evropská	Mgr. T. Šimková/přednášející	19. 5. 2023	Muzeum Roztoky
Burza nápadů – Za horizontem	MgA. T. Šimková, L. Švorcová/účastník	5. 6. 2023	Nová škola o. p. s.
8. setkání/ŠKOLA ROZPOUŠTĚNÍ – ROZŠIŘOVÁNÍ – PROPOJOVÁNÍ IMAGINACE – seminář pro edukátory a pedagogy	Mgr. T. Šimková/účastník	5. 7. 2023	Institut Úzkosti
Letní škola kritické pedagogiky	Mgr. T. Šimková/účastník	15. 8. – 18. 8. 2023	NaZemi & Institut úzkosti

Setkání s edukačním oddělením	MgA. T. Šimková, L. Švorcová, Bc. M. Urfusová/ účastník	4. 10. 2023	Sladovna Písek
Setkání s edukačním oddělením	MgA. T. Šimková, L. Švorcová, P. Sedláčková/účastník	12.10.	Muzeum Říčany
Setkání s edukačním oddělením	MgA. T. Šimková, L. Švorcová, P. Sedláčková/účastník	17. 10.	GASK
Laboratoř muzejního vizuála – seminář	L. Švorcová/účastník	6.12.	Brno – Vila Low Beer
Metody dramatické výchovy v muzejním a galerijním prostředí	L. Švorcová/účastník	12.12.	Velvareum

VIII. Ostatní odborná činnost

1. Spolupráce s jinými organizacemi, poradenská činnost

1.1 Archeologické oddělení

Oddělení zajišťovalo badatelské služby v depozitářích archeologického oddělení (Mgr. Nový, Bc. Fajtová, Mgr. Daněček, Mgr. Klementová).

Spolupracovalo s ARÚ Praha, Muzeem severního Plzeňska v Mariánské Týnici, NM Praha a na dalších na detektorových průzkumech ohrožených lokalit (Stradonice, Kralovicko, Praha-Závist).

Podílelo se na zahraniční expedici, sultanát Omán, Duqm, lokalita Nafún, 8/2–10/3/2023, ve spolupráci s ARÚ Praha a ministerstvem Cestovního ruchu a kultury sultanátu Omán (Mgr. Daněček).

Realizovalo zahraniční prospekce, Dolní Rakousko, okolí Krems an der Donau, 9–10/9/2023, ve spolupráci s NM Praha a MAMUZ Asparn a zahraniční prospekce, Dolní Rakousko, okolí Krems an der Donau, 11/11/2023, ve spolupráci s NM Praha a MAMUZ Asparn (Mgr. Daněček).

V roce 2023 se oddělení věnovalo zpracování depotu Tursko 2015 do podoby monografie (Supplementum Památek archeologických 22/2023, v tisku) – společně s M. Ernée, L. Smejtek, J. Erban-Kočergina, J. Kmošek a M. Fikrle. Vypracování textů jednotlivých kapitol, vypracování resumé těchto kapitol pro překlad do AJ, tvorba obrázků a popisů (Mgr. Daněček).

Realizovalo detektorové a povrchové průzkumy lokalit, zaměřování archeologických nálezů ohrožených lokalit ve spádové oblasti muzea (Mgr. Daněček, Mgr. Smíšek).

Archeologové spolupracovali s veřejností na určování nálezů a zprostředkovávání předání nálezů do oprávněné organizace (všichni odborní pracovníci). Oddělení v kooperaci s Programovým oddělením připravilo programy pro veřejnost v rámci Mezinárodního dne archeologie a Dne Archevity.

Zajišťovalo editaci facebookové stránky Archeologie Středočeského muzea, tvorbu reportáží, příspěvků a pozvánek (Mgr. Nový, Mgr. Daněček) a průběžné zpracování ZAV Hostivice-Palouky 2007–2013 (zadávání analýz, výběrová řízení, kontrola provádění subdodávek) (Mgr. Klementová, Mgr. Daněček).

1. 2 Oddělení konzervace

- **Studentské praxe a exkurze na konzervačním oddělení:**

Oddělení konzervace	Počet studentů	Škola, instituce	Termín
Papír	1	VOŠG a SPŠG Hellichova	květen, červen 2023
Textil, odborné oddělení	3	Střední škola designu a umění, knižní kultury a ekonomiky	17. 4. – 28. 4. 2023
Textil, odborné oddělení	2	Střední průmyslová škola oděvního návrhářství	22. 5. – 26. 5. 2023
Textil	1	VŠCHT	17. 7. – 28. 7. 2023
Kovy	2	VOŠ Turnov (restaurování)	20. – 24. 2. 2023
Kovy	2	VOŠ grafická v Praze	16. – 19. 5. 2023
Kovy	2	VOŠ grafická v Praze	19. – 23. 6. 2023

Škola, instituce	Počet studentů exkurze	Termín
VŠCHT	6	09. 05. 2023
SOŠ uměleckořemeslná	20	24. 10. 2023
VOŠG a SPŠG Hellichova	15	14. 11. 2023
Zemědělská univerzita	24	07. 12. 2023

Zaměstnanci konzervačního oddělení se podíleli v roce 2023 na inventarizaci sbírek a inventarizaci zařízení laboratoří. Zajišťovali servis a kontrolu zvlhčovačů a odvlhčovačů, stolní brusky SCHICK (I. Nacherová, B. Korblová), servis pískovaček, vzduchotechniky a zařízení Aqual a Hanwell (Mgr. et BcA. M. Caranová), revizi tlakových nádob (Z. Růžička). Oddělení zajistilo čištění holografického skla, světel k mikroskopům a mikroskopů. Obsluhovalo ozařovací pracoviště (Ing. T. Leonovičová, CSc., Ing. A. Kypetová).

Oddělení připravovalo Condition reports k zápůjčkám jiným institucím a dle dalších požadavků: Výstava Zdenky Braunerové v Galerii výtvarného umění v Havlíčkově Brodě (95 x), condition report pro objímku pochvy mečíku, Rakovník, Archeologické léto 2023 (1x), pro Pedagogické muzeum J. A. Komenského (6x), pro Keltskou faléru Ohrobec – Národní muzeum Praha a pro UPM Praha (2x).

Oddělení zajistilo XRF analýzy předmětů SM (10 x) a XRF analýzy pro externí instituce (4 x), provedlo RTG průzkum sbírkových předmětů SM (84 x) a RTG průzkum předmětů pro externí instituce (39 x).

Uskutečnilo nákup potřebného vybavení depozitářů a expozic SM Roztoky v rámci dotací ISO (zvlhčovač vzduchu Brune B 250, 2 ks a odvlhčovač Remko ETF320, 2 ks). Dále realizovalo pořízení ED XRF spektrometru Prospector 3 včetně software ElvaX pro plnohodnotnou analýzu na PC včetně příslušenství a nákup kompresoru Güde AIRPOWER 200/10/5.

Konzervační oddělení kooperovalo při přípravě, instalaci a deinstalaci výstav, připravovalo odborné posudky a poskytovalo odborné konzultace:

Spolupracovalo na instalaci výstavy Vltava, proměna historické krajiny, Pod vodou a nad vodou, Hollar – napříč generacemi, Betlémy ze sbírek SM, Navzdory času, kooperovalo na Mezinárodním dni archeologie (14. 11. 2023) a na dílnách probíhajících v rámci Muzejní noci (16. 6. 2023), spolupracovalo při natáčení ČT v ateliéru Zdenky Braunerové. Zpracovalo odborný posudek pro Regionální muzeum v Litomyšli, konzultace ukládání sbírkových arch. nálezů (I. Nacherová) a připravilo žádosti k dotačním programům, edukace a výstavní projekt Navzdory času. (Mgr. et BcA. M. Caranová).

1. 3 Odborné oddělení

Odborné oddělení se věnovalo přípravě a realizaci nových aplikačních modulů systému Bach, včetně zprovoznění online portálu VadeMecum pro prezentaci sbírek. Zaměstnanci prováděli kontrolu při migraci dat a přípravu materiálů k digitalizaci, dále se podíleli na výběru materiálů z pozůstalosti Zdenky Braunerové pro natáčení hraného dokumentu o malířce, zároveň zajišťovali dozor v expozici a závěrečný úklid a revizi sbírkových předmětů prezentovaných v expozici (listopad 2023). Probíhala pravidelná inventarizace sbírek.

V rámci správy depozitářů probíhaly pravidelné práce v depozitářích, vedení přírůstkových knih, kontroly klimatických podmínek, zalokování sbírek, přebalování předmětů do vhodnějších obalů, třídění, úklid, vedení registru smluv. Zajištěno bylo konání činnosti Poradního sboru pro sbírkotvornou činnost. (Mgr. M. Karásková).

Historie, dějiny umění

Došlo k vydání publikace Hedvika Zaorálková. Vzpomínky na překladatele Jaroslava Zaorálka a následnému vyúčtování grantu. Likvidace výstavy Hollar – napříč generacemi (Mgr. L. Váchová, Ph.D.). Realizován byl grant digitalizace sbírek – evidenční systém Bach a Vademecum + vyúčtování grantu, vybavení digitalizačního pracoviště (Mgr. M. Šášinková, Mgr. V. Borková, Mgr. L. Váchová, Ph.D.)

Historie

Byla zpracována žádost o poskytnutí příspěvku MK ČR na výstavní projekt *Vltava, proměny historické krajiny, Pod vodou i nad vodou. Fauna a flóra středního a dolního Povltaví*. Závěrečné vyúčtování, příprava výstavních projektů.

Probíhaly průběžné konzultace ke kurzu propedeutiky: Naučná stezka Muzea Všenory – Les s Kaplí sv. Jana Křtitele a tajemnou tvrzí, libreto, autorka: Mgr. Alena Sahánková.

Průběžné konzultace se zhotovitelem PD Revitalizace parku a hospodářského dvora, zajištění TDS ke kontrole PD – konzultace), Průběžná monitorovací zpráva k projektu digitalizace NPO, zasláno MK ČR 31.

7. (Mgr. M. Šášinková, Mgr. L. Váchová, Ph.D.).

Etnografie

Probíhala příprava výstavního projektu, zpracování žádosti o poskytnutí příspěvku MK ČR – výstava Betlémy ze sbírek Středočeského muzea v Roztokách u Prahy a následné vyúčtování grantu.

Kontrola a třídění betlémů ze sbírky Ing. Karase, příprava podkladů pro I. stupeň evidence – ve spolupráci s M. Karáskovou (PhDr. I. Kubečková).

Výtvarné umění

V rámci podsírky byly zalokovány předměty v depozitáři VU a proběhlo uložení předmětů do nově instalovaného systému polic. Byl připraven prostor k instalaci plošiny, proběhly poptávky realizačních firem, příprava VZ, realizace a vyúčtování dotace z programu ISO II/D MK ČR 2023. Byly podány žádosti o poskytnutí dotace z programu ISO II/D MK ČR na preventivní ochranu před nepříznivými vlivy prostředí v roce 2024, proběhly kontrolní dny restaurátorských prací realizovaných z dotace ISO, byly zajištěny výpůjčky fondu Zdenky Braunerové pro Galerii v Havlíčkově Brodě (Mgr. A. Strasserová).

Fotoarchiv a sbírková knihovna

Probíhaly zápisy sbírkových předmětů do I. a II. stupně, focení pohlednic: 1 187 ks, úprava fotek: pohlednice 1 188 ks. Došlo k zajištění obalového materiálu, ukládání a zalokování nových přírůstků.

BACH systém, aplikační modul ProMuzeum, databáze sbírek

Řešení, komunikace, převodu dat a obrazové dokumentace (digitalizátů) do nové aplikace s firmou Bach system, s. r. o. (obě sbírky SM, konzervační karty), kontrola databází, zaškolení uživatelů, vkládání chybějících fotek – cca 30 000 fotografií a čísel digitalizátů, vyhledávání fotografií pro připravovaný dokument o Zdence Braunerové, pro ČT, Vložení chybějících fotografií do nové databáze – cca 37 800 ks (Mgr. M. Hůlková, A. Hůlka).

Podsírka písemností a tisků

Zápis sbírkových předmětů do I. stupně (972 přírůstkových čísel, 1 642 kusů)

Rozhovory s pamětníky, digitalizace a třídění zapůjčených materiálů (čs. legionáři Roztok a Žalova, Junák Roztoky) (Bc. T. Drábek).

Botanická podsírka

V rámci podsírky probíhala příprava herbářových položek k nafocení, lepení revizních lístků, příprava položek po revizi k zápisu do databáze, kontrola a oprava inventárních čísel nové fotodokumentace.

Pravidelná práce v depozitářích, kontrola klimatických podmínek, lokování sbírek, třídění sbírek, reparace položek (lepení uvolněných částí rostlin nebo jejich uložení do pytlíčků), úklid, vedení přírůstkové knihy, kontrola stavu výpůjček a výpůjčních smluv. Poptávka a jednání o výrobě sušárny herbářových položek pro SČM (RNDr. K. Nunvářová Kabátová, Mgr. M. Štefánek, Mgr. V. Dlouhá).

Zoologická podsírka

Oddělení připravilo výstavu Pod vodou a nad vodou. Realizovalo pravidelné práce v depozitářích, kontrolu klimatických podmínek, lokování a třídění sbírek, objednávání materiálu k uložení sbírek (entomologické krabice), úklid, vedení přírůstkové knihy, revize a aktualizace úvodní tabule Naučné stezky v Tichém údolí (s K. Nunvářovou-Kabátovou) (RNDr. O. Hovorka, Ph.D.).

Spisovna, odborná knihovna

Probíhala příprava spisů pro skartaci, jejich uzavírání a ukládání do spisovny SM, odvoz skartu do spalovny. (Fyzická skartace 13. 11. 2023, metodická kontrola a návštěva 17. 10. 2023).

V rámci provozu knihovny probíhaly knihovní služby pro zaměstnance a veřejnost, vedení přírůstkových knih a objednávání novinek a vyžádaných publikací, oprava záznamů databáze Bach – odborná knihovna, čištění knih vytříděných po povodni 2002, knihovnické rešerše k aktuálním výstavám v roce 2023. (P. Benešová).

V rámci zajištění péče o sbírky a chodu instituce bylo nezbytné zpracovat také potřebnou dokumentaci:

Zpracování podkladů pro NIPOS a Závěrečné zprávy muzea, zpracování elektronických formulářů Národní knihovny (nové publikace, ISBN), Zápisu o inventarizacích sbírek za příslušný rok, Zápisu o opatřeních k inventarizacím, Plánu práce muzea na následující rok (Mgr. L. Váchová, Ph.D.).

Členství v oborových organizacích

Organizace	Člen
AMG – Archeologická komise AMG	Mgr. P. Nový
AMG – Botanická komise AMG	Mgr. V. Dlouhá
AMG – Etnografická komise AMG	PhDr. I. Kubečková, Mgr. M. Karásková
AMG – Komise muzejních historiků AMG	Mgr. M. Šášinková
AMG – Knihovnická komise	Mgr. M. Hůlková
AMG – Komise restaurátorů	Ing. A. Kypetová, I. Nacherová, BcA., Mgr. et BcA. M. Caranová, B. Korbelová, MgA. K. Krsková, Z. Růžička, T. Klimentová
AMG – Pracovní skupina kovy	I. Nacherová, Ing. A. Kypetová, MgA. K. Krsková
AMG – Pracovní skupina textil	B. Korbelová
AMG – Pracovní skupina plastů	Mgr. et BcA. M. Caranová
AMG – Pracovní skupina skla a keramiky	T. Klimentová
AMG – Zoologická komise AMG	RNDr. O. Hovorka, Ph.D.
Česká archeologická společnost	Mgr. J. Klementová, Mgr. P. Nový (vědecký tajemník)
Česká národopisná společnost	PhDr. I. Kubečková, Mgr. M. Karásková
Česká botanická společnost	RNDr. K. Nunvářová-Kabátová
Česká společnost entomologická	RNDr. O. Hovorka, Ph.D.
ICOM	kolektivní členství
Komise SČK pro udílení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby	PhDr. I. Kubečková
Kulturní komise města Rostoky	Mgr. J. Klementová
Numismatické listy NM – člen redakční rady	Mgr. K. Smíšek
Oborová sekce Biologické vědy poradního sboru pro sbírkotvornou činnost Národního muzea – Přírodovědeckého muzea	RNDr. O. Hovorka, Ph.D.
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze	Mgr. M. Šášinková

Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Archeologického oddělení Národního muzea	Mgr. K. Smíšek
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Etnografického oddělení Historického muzea Národního muzea	PhDr. I. Kubečková
Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost MVC Hradec Králové	PhDr. I. Kubečková
Redakční rada sborníku Confluens Regionálního muzea v Mělníku	Mgr. M. Šášinková
Pracovní skupina Regionálního pracoviště pro dokumentaci tradiční lidové kultury	PhDr. I. Kubečková
Pracovní skupina pro registraci a akreditaci muzeí	PhDr. I. Kubečková
Redakční rada Věstníku AMG	PhDr. Z. Suchánková
Redakční rada Vlastivědného sborníku Mělnicka – Confluens	Mgr. M. Šášinková
Redakční rada MHMP – Historica Pragensia	Mgr. M. Šášinková
Salon Zdenky Braunerové, z. s. – občanské sdružení	Mgr. M. Šášinková, předsedkyně
Spolek českých betlemářů	PhDr. I. Kubečková
Společnost přátel Uměleckoprůmyslového musea	kolektivní členství instituce
Středočeská archeologická komise	Mgr. J. Klementová
Umělecká rada Galerie města Pardubic	Mgr. L. Váchová, Ph.D.

Zpracovala: Mgr. Lucie Váchová, Ph.D.

IX. Ekonomická část

1) Základní údaje o organizaci

Název: Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, příspěvková organizace

Sídlo: Zámek 1, 252 63 Roztoky

IČ: 00069850

Číslo organizace (dle SK): 603

Doplňková činnost organizace provozovaná v příslušném kalendářním roce: není

2) Personální údaje k zajištění činnosti PO k 31. 12. 2023

- a) Fyzický počet zaměstnanců organizace celkem: 68
Z toho:
  - kmenových zaměstnanců: 68
  - externích zaměstnanců: 0
- b) Přepočtený počet **kmenových** zaměstnanců: 56,11
- c) Průměrná měsíční mzda předchozího roku: 33 257 Kč
- d) Průměrná měsíční mzda příslušného roku: 36 964 Kč

3) Hospodaření příspěvkové organizace za rok 2023

a) Komentář k výsledku hospodaření k 31. 12. 2023

Organizace ukončila hospodaření roku 2023 s vyrovnaným rozpočtem.

Průběžné navyšování provozního příspěvku od zřizovatele během roku – zejména formou příspěvků na jednotlivé realizované akce a uskutečňované projekty (výstavní projekty, rozvojové projekty, příspěvek na kompenzaci nákladů vynaložených v souvislosti s nárůstem cen energií, zvýšení běžného provozního příspěvku a další drobné příspěvky formou částečných refundací nákladů spojených s činnostmi v rámci ZAV.

Dotační prostředky na projekty poskytnuté MK ČR (zejména na větší a významné výstavy, edukační programy a restaurování sbírkových předmětů a vybavení depozitářů a expozic).

b) Komentář k dodržení schválených závazných ukazatelů za rok 2023

Závazné ukazatele stanovené pro rok 2023 byly dodrženy, stejně jako odpisy podle upraveného odpisového plánu pro dané časové období. Příspěvek na provoz od zřizovatele byl zcela vyčerpán, čerpání mzdového limitu bylo na úrovni 100 % vzhledem k upravenému rozpočtu.

c) Komentář k hospodaření příspěvkové organizace k 31. 12. 2023

Organizace hospodařila v roce 2023 s vyrovnaným rozpočtem. V tomto roce se musela organizace vyrovnávat s pokračujícím růstem cen většiny vstupů. Pozitivně se projevila stabilizace a postupný

pokles cen energií. Organizace využila příspěvek zřizovatele ve výši 2.600 tis. Kč na energetické úspory a podařilo se snížit spotřebu plynu používaného k vytápění. Toto vše vedlo ke snížení celkových nákladů na energie o téměř 50% oproti roku 2022.

Jelikož organizace nemá odpisy dlouhodobého majetku finančně kryté zřizovatelem, nebyla schopna pokrýt investiční fondy finančními prostředky. Z toho důvodu přistoupila k výsledkovému snížení fondu investic, dle metodického pokynu č. 10 k peněžním fondům příspěvkových organizací Středočeského kraje.

4) Čerpání peněžních fondů PO na rok 2023

REZERVNÍ FOND tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření - 413 (§ 30 zákona č. 250/2000 Sb.)	v Kč
Počáteční stav k 1. 1. 2023	2 030 461,95
POČÁTEČNÍ STAV CELKEM	2 030 461,95
Tvorba - přiděl ze zlepšeného výsledku hospodaření	0,00
TVORBA FONDU CELKEM	0,00
Použití - k dalšímu rozvoji své činnosti	
Použití - k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	
Použití - k úhradě sankcí za porušení rozpočtové kázně	
Použití - k úhradě své ztráty za předchozí léta	
Použití - k posílení fondu investic	
Použití - ostatní použití	
POUŽITÍ FONDU CELKEM	0,00
STAV REZERVNÍHO FONDU CELKEM k 31. 12. 2023	2 030 461,95

FOND INVESTIC - 416 (§31 zákona č. 250/2000 Sb.)	v Kč
Počáteční stav k 1. 1. 2023	4 141 486,36
POČÁTEČNÍ STAV CELKEM	4 141 486,36
Tvorba - Peněžní prostředky ve výši odpisů dlouhodobého majetku dle schváleného odpisového plánu sníženého o odpisy z transferů (403)	5 108 410,95
Tvorba - Investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele	6 446 382,16
Tvorba - investiční dotace ze státních fondů a jiných veřejných rozpočtů	3 619 130,41
Tvorba - Převod z rezervního fondu ve výši povolené zřizovatelem	

Tvorba - Ve výši příjmů z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	
Tvorba - Peněžní dary a příspěv. od jiných subjektů na invest. účely	
Tvorba - Ostatní zdroje (např. investiční úvěry a půjčky schválené zřizovatelem)	
TVORBA CELKEM	15 173 923,52

FOND ODMĚN - 411 (§ 32 zákona č. 250/2000 Sb.)	v Kč
Počáteční stav k 1. 1. 2023	900 000,00
POČÁTEČNÍ STAV CELKEM	900 000,00
Tvorba - přiděl z výsledku hospodaření PO	
Tvorba - ostatní	
TVORBA CELKEM	0,00
Použití - překročení prostředků na platy	
Použití - výplata odměn	
POUŽITÍ CELKEM	0,00
STAV FONDU k 31. 12. 2023	900 000,00

FOND KULTURNÍCH A SOCIÁLNÍCH POTŘEB (FKSP) - 412 (§ 33 zákona č. 250/2000 Sb.)	v Kč
Počáteční stav k 1. 1. 2023	434 662,30
POČÁTEČNÍ STAV CELKEM	434 662,30
Tvorba - základní přiděl (povinný odvod ve výši standardizovaného % z objemu nákladů zúčtovaných na platy nebo mzdy dle § 2 vyhlášky č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb, v platném znění)	503 481,06
Ostatní zdroje*	
TVORBA CELKEM	503 481,06
Použití fondu dle vyhlášky 114/2002 Sb., v platném znění	45 584,00
stravování	539 955,00
pracovní a životní výročí	20 000,00
POUŽITÍ CELKEM	605 539,00
STAV FONDU k 31. 12. 2023	332 604,36

REZERVNÍ FOND tvořený z ostatních titulů - 414 (§ 30 zákona č. 250/2000 Sb.)	v Kč
Počáteční stav rezervního fondu k 1. 1. 2023	
POČÁTEČNÍ STAV CELKEM	0,00
Tvorba - z peněžních darů (účelových)	65 000,00
Tvorba - z peněžních darů (neúčelových)	
Tvorba - z prostředků převedených podle § 28 odst. 3 (nespotřebované dotace z rozpočtu EU nebo dle mezinárodních smluv)	

Tvorba - z ostatních titulů	
TVORBA FONDU CELKEM	65 000,00
Použití - k dalšímu rozvoji své činnosti	
Použití - k časovému překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	
Použití - k úhradě sankcí za porušení rozpočtové kázně	
Použití - k úhradě ztráty za předchozí léta	
Použití - k posílení fondu investic	
Použití - ostatní použití* pokrytí nákladů na akci	65 000,00
POUŽITÍ FONDU CELKEM	65 000,00
STAV REZERVNÍHO FONDU CELKEM k 31. 12. 2023	0,00

FOND INVESTIC - 416 (§31 zákona č. 250/2000 Sb.)	v Kč
Použití - pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	9 706 664,57
Použití - odvod do rozpočtu zřizovatele	
Použití - navýšení finančních prostředků určených na financování údržby a oprav majetku používaného PO	
Použití - ostatní použití - pokrytí odpisů	2 211 326,24
POUŽITÍ CELKEM	11 917 990,81
STAV FONDU k 31. 12. 2023	7 397 419,07

Zpracoval: M. Bareš

V Rostokách 22. 2. 2023

Mgr. Jana Klementová
ředitelka